

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩ (ΣΕΡΑ) ΜΙΑ ΙΔΕΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2007

ΠΕΜΠΤΗ
ΕΚΘΕΣΗ
ΠΡΟΟΔΟΥ

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Το 2007
σε όλες τις εκδόσεις
της ΕΚΤ θα
απεικονίζεται
λεπτομέρεια από το
τραπέζογραμμα
των 20 ευρώ.

ΕΝΙΑΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ
ΣΕ ΕΥΡΩ (ΣΕΡΑ)
ΜΙΑ ΙΔΕΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΠΕΜΠΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2007

© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, 2007

Διεύθυνση

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Germany

Ταχυδρομική θυρίδα

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Τηλέφωνο

+49 69 1344 0

Δικτυακός τόπος

<http://www.ecb.int>

Φαξ

+49 69 1344 6000

Τέλεξ

411 144 ecb d

*Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτι-
κούς και μη εμπορικούς σκοπούς εφόσον
αναφέρεται η πηγή.*

ISSN 1725-6445 (ηλεκτρονική μορφή)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
I ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ SEPA ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	10
1.1 Τρέχουσα κατάσταση στον τομέα των μέσων του SEPA	10
1.1.1 Μεταφορές πιστώσεων	10
1.1.2 Άμεσες χρεώσεις	11
1.1.3 Πληρωμές με κάρτα	13
1.2 Εξελίξεις στον τομέα των υποδομών	19
1.2.1 Εργασίες που διεξάγει η αγορά	19
1.2.2 Τα κριτήρια του Ευρωσυστήματος για τον SEPA – συμβατότητα υποδομών	21
1.3 Τυποποίηση	22
1.4 Πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες	24
1.5 Ο Ενιαίος Χώρος Μετρητών σε Ευρώ (Single Euro Cash Area)	26
2 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΩΣΗ ΣΤΟΝ SEPA	29
2.1 Εθνικά σχέδια υλοποίησης και μετάπτωσης	29
2.2 Επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη	30
2.3 Εμπόδια που θα μπορούσαν να παρακωλύσουν την υλοποίηση του SEPA	31
3 ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ	32
3.1 Οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών	32
3.2 Διαχείριση των συστημάτων και πλαισίων του SEPA	32

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Ευρωσύστημα στηρίζει τη δημιουργία του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (Single Euro Payments Area – SEPA), στόχος του οποίου είναι η δυνατότητα διενέργειας πληρωμών μικρής αξίας σε ευρώ σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ με τους ίδιους βασικούς όρους και από έναν μόνο λογαριασμό, ανεξαρτήτως της γεωγραφικής του θέσης. Οι μεταβολές αυτές είναι απαραίτητες για τη μετάβαση προς μια πιο ενοποιημένη αγορά πληρωμών, η οποία θα αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη. Ως εκ τούτου, ο SEPA συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος της Λισσαβώνας. Το Ευρωσύστημα, ενεργώντας ως καταλύτης για την πραγματοποίηση αλλαγών, παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις που αφορούν τον SEPA.

Από αυτή την άποψη, πρέπει να σημειωθεί ότι το Ευρωσύστημα εκτιμά ιδιαίτερα το έργο που έχουν ήδη επιτελέσει οι ευρωπαϊκές τράπεζες μέσω του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών (European Payments Council – EPC), προκειμένου ο SEPA να καταστεί πραγματικότητα. Όπως και στις προηγούμενες εκθέσεις προόδου για τον SEPA, το Ευρωσύστημα επικεντρώνεται πάλι στην καθοδήγηση της αγοράς στους τομείς όπου απαιτούνται περαιτέρω εργασίες ή εντονότερες προσπάθειες.

Τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο το σχέδιο έχει εισέλθει σε κρίσιμο στάδιο, καθώς υπολείπονται λίγοι μόνο μήνες μέχρι την επίσημη έναρξη λειτουργίας του SEPA τον Ιανουάριο του 2008. Ωστόσο, θα χρειαστούν ακόμα συνεχείς προσπάθειες τόσο από την πλευρά των τραπεζών όσο και από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως επιχειρήσεις, δημόσια διοίκηση και έμποροι, για να εξασφαλιστεί η επιτυχία του σχεδίου. Η παρούσα έκθεση επικεντρώνεται λοιπόν στη διατύπωση συστάσεων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να καλυφθούν τα «κενά» του σχεδίου, παρέχει δηλαδή συμβουλές όσον αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εξακολουθούν να υφίστανται. Τα κενά είναι είτε βραχυπρόθεσμα προβλήματα που θα

μπορούσαν να παρεμποδίσουν την έγκαιρη έναρξη του SEPA τον Ιανουάριο του 2008 είτε πιο μακροπρόθεσμα προβλήματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς τη διαχρονική επιτυχία του SEPA. Οι τομείς στους οποίους πρέπει ακόμη να δοθεί η μεγαλύτερη προσοχή είναι τα συστήματα καρτών και οι πληρωμές με κάρτα, οι άμεσες χρεώσεις, καθώς και ο βαθμός ενημέρωσης και ετοιμότητας όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Το Ευρωσύστημα αναμένει ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη θα ασχοληθούν με όλα τα ζητήματα που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση, ούτως ώστε να διασφαλίσουν ότι η επιτυχία του SEPA θα είναι διαρκής. Συγκεκριμένα, η αγορά θα πρέπει να λάβει υπόψη της τις βασικές συστάσεις που αναφέρονται κατωτέρω.

I ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟΛΥΤΗΣ ΣΑΦΗΝΕΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΟΛΑ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ SEPA ΕΩΣ ΤΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2007

Το EPC πρέπει επείγοντως να διασαφηνίσει έως το Δεκέμβριο του 2007 τα ακριβή χαρακτηριστικά όλων των στοιχείων που θα προσφέρονται εκτός από τις βασικές άμεσες χρεώσεις του SEPA. Από αυτή την άποψη, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι άμεσες χρεώσεις του SEPA να είναι εύχρηστες αλλά και ασφαλείς και να μην είναι υποδεέστερες συγκρινόμενες με τα υφιστάμενα επίπεδα υπηρεσιών, έτσι ώστε οι πελάτες να επιλέγουν αυτές αντί για τα υπάρχοντα μέσα άμεσης χρέωσης. Όσον αφορά την ανάπτυξη ενός συστήματος μεταξύ επιχειρήσεων, θα είναι σημαντική η ευρεία αποδοχή από τους εταιρικούς χρήστες. Είναι πιθανό να αναπτυχθούν λύσεις μέσω της χρήσης ηλεκτρονικών εντολών και της επαλήθευσης των εντολών από τις χρεώστριες τράπεζες, με τις οποίες θα αντιμετωπίζονται οι ανησυχίες των χρεωστών και των τραπεζών τους όσον αφορά την ασφαλή διαχείριση των εντολών. Το EPC έχει δηλώσει ότι οι τράπεζες μπορούν να θέσουν σε λειτουργία το σύστημα άμεσης χρέωσης του SEPA σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ μόνο μετά την ενσωμάτωση της οδηγίας σχετικά με τις

υπηρεσίες πληρωμών στην εθνική νομοθεσία όλων των οικείων χωρών (αυτό θα πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι την 1η Νοεμβρίου 2009). Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν θα πρέπει να αποθαρρύνει ούτε και να αποτρέψει τις τράπεζες ή τις τραπεζικές κοινότητες από το να προσφέρουν νωρίτερα τις άμεσες χρεώσεις του SEPA στους πελάτες τους σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο τραπεζικής κοινότητας, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται πλήρως ο κανονισμός για τις άμεσες χρεώσεις του SEPA.

2 Η ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΕΙΝΑΙ ΥΨΙΣΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΣΟΥΝ ΠΡΟΟΔΟ

Ο περαιτέρω καθορισμός των προτύπων καρτών είναι ιδιαίτερα σημαντικός, προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης διαλειτουργικότητα μεταξύ όλων των μερών που συμμετέχουν στην επεξεργασία των πληρωμών με κάρτα (συμπεριλαμβανομένων των εμπόρων και των φορέων επεξεργασίας), να αυξηθεί ο ανταγωνισμός και να διευκολυνθεί η δημιουργία πρόσθετων ευρωπαϊκών συστημάτων χρεωστικών καρτών (βλ. σημείο 3 παρακάτω). Το Ευρωσύστημα προσδοκά ότι ο τραπεζικός κλάδος, τα αντίστοιχα συστήματα καρτών και οι φορείς καθορισμού προτύπων θα συνεχίσουν τις εργασίες τους στον εν λόγω τομέα, τις οποίες θα πρέπει να συντονίζει το EPC, και ότι θα ολοκληρώσουν τον καθορισμό των προτύπων αυτών το 2008 το αργότερο. Ο τελικός καθορισμός των προτύπων καρτών θα πρέπει να συνοδεύεται από μια ανάλυση σχετικά με το ποια από αυτά οφείλουν να καταστούν υποχρεωτικά για τη δημιουργία του SEPA για τις κάρτες και από τη δημοσίευση ενός ακριβούς χρονοδιαγράμματος για την υλοποίησή τους. Κατά την άποψη του Ευρωσυστήματος, ένα σύστημα συμβατό με τον SEPA θα πρέπει να χρησιμοποιεί κοινώς καθορισμένα πρότυπα ανοικτού τύπου, όπου αυτά είναι διαθέσιμα (ISO, EMV κ.λπ.). Οι λειτουργικές και τεχνικές προδιαγραφές αποκλειστικής χρήσης δεν θα πρέπει να επηρεάζουν αρνητικά τη διαλειτουργικότητα ούτε να παρακωλύουν την τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων ασφαλείας. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι λαμβάνονται

υπόψη όλες οι σχετικές απαιτήσεις του SEPA, τα πρότυπα καρτών για τον SEPA θα πρέπει να καταρτίζονται από φορείς τυποποίησης, στους οποίους ο ευρωπαϊκός τραπεζικός κλάδος εκπροσωπείται επαρκώς.

3 ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΝΑ ΑΚΟΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Το Ευρωσύστημα είναι της άποψης ότι υπάρχει πραγματική ανάγκη για τουλάχιστον ένα ακόμα ευρωπαϊκό σύστημα χρεωστικών καρτών, το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιείται κυρίως στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Ένα τέτοιο σύστημα θα τόνωνε τον ανταγωνισμό και θα εξασφάλιζε την ενεργή συμμετοχή των ευρωπαϊκών τραπεζών στη διαχείρισή του. Για παράδειγμα, η ευρύτερη κάλυψη σε όλες τις χώρες της ΕΕ θα ήταν ευπρόσδεκτη. Η παγκόσμια εμβέλεια αποτελεί απλά μία επιλογή, εφόσον οι τράπεζες θα μπορούσαν να παρέχουν ευρύτερη κάλυψη μέσω συμπράξεων (co-branding). Οποιοδήποτε πρόσθετο ευρωπαϊκό σύστημα χρεωστικών καρτών θα πρέπει να διέπεται από το δίκαιο της ΕΕ και να προβαίνει, συνεπώς, στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με τους νόμους περί προστασίας δεδομένων της ΕΕ. Το Ευρωσύστημα αντιλαμβάνεται ότι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος χρεωστικών καρτών θα είναι μια χρονοβόρα διαδικασία και, επομένως, δεν αναμένει την οριστική θέσπιση ενός τέτοιου συστήματος έως το 2008 ή ακόμα και το 2010. Ωστόσο, το Ευρωσύστημα προσδοκά, το συντομότερο δυνατό, σαφείς ενδείξεις από τράπεζες, συστήματα και άλλους φορείς της αγοράς ότι καταβάλλουν προσπάθειες για τη δημιουργία του εν λόγω συστήματος.

4 Η ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΡΤΩΝ ΝΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΟΥΝ ΤΟΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΑΡΑΞΗ ΜΙΑΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα σχετικά συστήματα καρτών είναι συμβατά με τον SEPA, η σύμπραξη είναι ένας τρόπος που επιτρέπει

στις εκδότριες τράπεζες να παρέχουν στους πελάτες τους μια κάρτα πανευρωπαϊκής εμβέλειας, ενώ τα σημερινά εγχώρια συστήματα καρτών – ή ένα νέο ευρωπαϊκό σύστημα χρεωστικών καρτών κατά την εναρκτήρια φάση του – δεν διαθέτουν ακόμα πανευρωπαϊκή εμβέλεια όσον αφορά τους αποδέκτες συναλλαγών με κάρτα. Η σύμπραξη είναι επίσης μία από τις τρεις επιλογές που προσφέρονται στα συστήματα καρτών ώστε, μακροπρόθεσμα, να καταστούν συμβατά με τον SEPA. Ωστόσο, η σύμπραξη δεν μπορεί να αποτελεί τη μόνη λύση που επιλέγει ο ευρωπαϊκός τραπεζικός τομέας και για το λόγο αυτό δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως προσωρινή λύση ή ως υποκατάστατο για την πραγματική ανάπτυξη νέων ευρωπαϊκών συστημάτων.

5 Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ

Για την επιτυχή έναρξη λειτουργίας του SEPA, είναι ζωτικής σημασίας η δυνατότητα των τραπεζών, των οποίων ο όγκος πληρωμών αντιπροσωπεύει την κρίσιμη μάζα πληρωμών, να αποστέλλουν και να λαμβάνουν μεταφορές πιστώσεων του SEPA από τον Ιανουάριο του 2008.¹ Οι εν λόγω τράπεζες θα πρέπει, επομένως, να προβούν στις πρόσφορες ρυθμίσεις με μία ή περισσότερες τράπεζες ή μηχανισμούς εκκαθάρισης και διακανονισμού (clearing and settlement mechanisms – CSM) μέχρι τον Ιανουάριο του 2008. Ωστόσο, το Ευρωσύστημα συμφώνησε με την άποψη που εξέφρασε πρόσφατα το EPC, ότι δηλαδή οι υπόλοιπες, μικρότερες τράπεζες θα πρέπει μόνο να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν μεταφορές πιστώσεων του SEPA από τον Ιανουάριο του 2008 και να μπορούν να τις αποστέλλουν στη διάρκεια του 2008.

6 ΟΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟΝ SEPA ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΕΙ ΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Το Ευρωσύστημα έχει καθορίσει κριτήρια αξιολόγησης της συμβατότητας των υποδομών

με τις ανάγκες του SEPA, τα οποία αφορούν ζητήματα επεξεργασίας, διαλειτουργικότητας, ικανότητας αποστολής και λήψης, όρων πρόσβασης και διαφάνειας. Τα κριτήρια αυτά θα συμπληρωθούν από λεπτομερέστερους όρους αναφοράς, βάσει των οποίων οι υποδομές θα χρειαστεί να πραγματοποιήσουν αυτοαξιολόγηση. Η χρήση κοινών όρων αναφοράς θα επιτρέψει στους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να συγκρίνουν τις αυτοαξιολογήσεις, οι οποίες θα πρέπει να δημοσιοποιούνται. Το EPC έχει κληθεί να λάβει υπόψη του αυτά τα κριτήρια κατά την επανεξέταση των πολιτικών σχετικά με τις υποδομές των συστημάτων πληρωμών (π.χ. αναθεωρώντας το πλαίσιο του πανευρωπαϊκού αυτοματοποιημένου συστήματος εκκαθάρισης και των CSM (Pan-European Automated Clearing House (PE-ACH)/CSM Framework).

7 ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ SEPA

Το τρέχον επίπεδο συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών εκτός των τραπεζών στις πρακτικές προετοιμασίες για τον SEPA, καθώς και ο βαθμός ετοιμότητάς τους όσον αφορά ζητήματα λειτουργίας, αποτελούν για το Ευρωσύστημα λόγο ανησυχίας. Το Ευρωσύστημα ενθαρρύνει το EPC, σε συνεργασία με εθνικούς φορείς αρμόδιους για τη μετάπτωση, να ενισχύσει τη συμμετοχή, ιδίως της δημόσιας διοίκησης, των επιχειρήσεων και των εμπόρων, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η ετοιμότητά τους για τον SEPA μέχρι τον Ιανουάριο του 2008. Το Ευρωσύστημα καλεί τις δημόσιες αρχές να μετατρέψουν την πολιτική τους στήριξη για το σχέδιο SEPA σε λειτουργικές δεσμεύσεις που

¹ Οι νέες μεταφορές πιστώσεων του SEPA θα είναι διαθέσιμες από τη Δευτέρα 28 Ιανουαρίου 2008. Η συγκεκριμένη ημερομηνία επιλέχθηκε προκειμένου να μην συμπίπτει η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας για τους πελάτες με τις συνήθεις εργασίες του τέλους του έτους, που είναι κοινές τόσο στον τραπεζικό τομέα όσο και στον ευρύτερο κλάδο, με το παραδοσιακό πάγωμα των αλλαγών των τραπεζικών διαδικασιών που επιβάλλεται την περίοδο των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς και με άλλες υποχρεωτικές αλλαγές που έχουν προγραμματιστεί για αυτήν την περίοδο, όπως η εισαγωγή του ευρώ στη Μάλτα και την Κύπρο.

θα στοχεύουν στη χρήση των μέσων πληρωμών SEPA το συντομότερο δυνατόν.

8 ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΑΝΑΓΚΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗΣ ΤΟΥ SEPA

Το Ευρωσύστημα αναγνωρίζει το τεράστιο έργο που έχει αναλάβει το EPC, προκειμένου ο SEPA να στεφθεί με επιτυχία. Το EPC, λειτουργώντας ως καθοδηγούμενος από την αγορά φορέας λήψης αποφάσεων για τον ευρωπαϊκό κλάδο πληρωμών, παροτρύνεται να συνεχίσει τις δραστηριότητές του μόλις ο SEPA καταστεί πραγματικότητα. Από αυτήν την άποψη, το EPC αναμένεται να συμβάλλει στη διεύρυνση του SEPA στον τομέα των καινοτόμων μορφών πληρωμής, όπως ηλεκτρονικές πληρωμές για εμπορικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται μέσω διαδικτύου, ηλεκτρονικές εντολές για άμεσες χρεώσεις και νέα συστήματα πληρωμών, όπως το σύστημα μεταφοράς πιστώσεων κατά προτεραιότητα. Παρομοίως, το EPC αναμένεται να συμβάλλει στην εμβάθυνση του SEPA, εξασφαλίζοντας κυρίως την τυποποίηση στον τομέα συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες.

9 Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ SEPA ΑΠΑΙΤΕΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΟΧΗ

Το Ευρωσύστημα θα ήθελε να επαναλάβει ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη να πραγματοποιηθούν εργασίες όσον αφορά την ασφάλεια των πληρωμών, ιδιαίτερα στον τομέα των τραπεζικών συναλλαγών μέσω διαδικτύου (internet banking), των πληρωμών με κάρτα μέσω διαδικτύου και των ηλεκτρονικών πληρωμών. Το EPC έχει λάβει υπόψη του κυρίως τη διατραπεζική ασφάλεια, αλλά δεν έχει προσδιορίσει τα ζητήματα ολικής ασφάλειας. Η επίτευξη ασφάλειας στους τομείς αυτούς είναι προς όφελος της τραπεζικής κοινότητας, δεδομένου ότι η έλλειψη ασφάλειας θα μπορούσε να δημιουργήσει χρηματοοικονομικούς κινδύνους και κινδύνους απώλειας εταιρικής φήμης. Αυτοί οι τελευταίοι δεν πρέπει να υποτιμούνται, καθώς η εμπιστοσύνη του κοινού

σε νέα προϊόντα θα είναι αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχή τους υιοθέτηση. Έχει λοιπόν ζητηθεί από το EPC να αναλάβει τη διενέργεια μιας αξιολόγησης απειλών που να περιλαμβάνει τη συνολική διαδικασία, να θεσπίσει ένα σύνολο βέλτιστων πρακτικών και να ενθαρρύνει τις τράπεζες να τις χρησιμοποιούν.

10 ΤΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΩΣΗΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ

Όλα τα εθνικά σχέδια υλοποίησης και μετάπτωσης πρέπει να οριστικοποιηθούν και να δημοσιευθούν μέχρι τα τέλη του 2007. Τα σχέδια θα πρέπει να είναι συγκεκριμένα και σαφή και να παρέχουν οδηγίες προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Το Ευρωσύστημα προσδοκά ότι όλα τα σχέδια θα μεταφραστούν στην αγγλική γλώσσα, καθώς θα δημοσιευθούν στο νέο κατάλογο συνδέσμων του SEPA (www.sepa.eu) στο διαδίκτυο για λόγους μεγαλύτερης διαφάνειας. Οι εθνικοί φορείς που είναι αρμόδιοι για τη μετάπτωση πρέπει να γνωρίζουν ότι η περίοδος μετάπτωσης στον SEPA δεν θα πρέπει να διαρκέσει πάρα πολύ, προκειμένου να αποφευχθεί η μακροχρόνια και δαπανηρή περίοδος διπλής επεξεργασίας. Οι αρμόδιοι για τη μετάπτωση φορείς θα πρέπει να θεσπίσουν κριτήρια που να καθορίζουν τη λήξη της φάσης μετάπτωσης από τα εθνικά μέσα πληρωμών στα μέσα του SEPA και, κατόπιν αυτού, θα πρέπει να συμφωνηθεί μια ακριβής ημερομηνία λήξης για τη χρήση των εθνικών μέσων πληρωμών. Πιο συγκεκριμένα, οι πελάτες που δραστηριοποιούνται σε πολλές χώρες, καθώς και οι τράπεζες που είναι εγκατεστημένες σε πολλές χώρες, ζητούν μια ακριβή ημερομηνία λήξης. Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι θα είναι αναγκαία η σταδιακή εξάλειψη των εθνικών μέσων πληρωμών, καθώς η συνεχιζόμενη παράλληλη επεξεργασία των μέσων αυτών και των μέσων του SEPA δεν θα επιτρέψει στα ενδιαφερόμενα μέρη να αποκομίσουν τα σχετικά με την αποδοτικότητα οφέλη που μπορεί να τους αποφέρει ο SEPA.

11 ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΠΙΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ SEPA

Το πρόγραμμα επικοινωνίας του SEPA αποσκοπεί στην ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τους μακροπρόθεσμους στόχους, τις προκλήσεις και τα οφέλη του SEPA. Στο παρόν στάδιο (δηλαδή στα μέσα του 2007), οι βασικές ομάδες-στόχοι είναι, αφενός, οι εταιρείες και η δημόσια διοίκηση, που κάνουν εκτεταμένη χρήση των υπηρεσιών πληρωμών, και, αφετέρου, οι ενώσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και καταναλωτών, ως εκπρόσωποι των ομάδων που χρησιμοποιούν σε μικρότερο βαθμό τις υπηρεσίες πληρωμών. Τις περισσότερες επικοινωνιακές προσπάθειες θα πρέπει να τις καταβάλλουν οι τράπεζες, οι εθνικοί φορείς που έχουν αναλάβει τη μετάπτωση και οι δημόσιες αρχές, καθώς έχουν πρόσβαση σε όλες τις βασικές πληροφορίες και συνδέονται άμεσα με όλες τις οικείες ομάδες-στόχους. Το 2008 θα πρέπει να ενταθούν οι επικοινωνιακές προσπάθειες που στοχεύουν σε άλλους τελικούς χρήστες. Ειδικότερα, οι τράπεζες θα πρέπει να καθορίσουν επακριβώς τις υπηρεσίες που προσφέρουν, ώστε οι πελάτες τους να γνωρίζουν τι να αναμένουν από τον SEPA.

12 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ SEPA

Για να υπάρξει αποτελεσματικός διασυνοριακός ανταγωνισμός στον τομέα των υπηρεσιών πληρωμών μικρής αξίας, θα πρέπει να εξαλειφθούν όλοι οι φραγμοί και τα εμπόδια που θα μπορούσαν να παρακωλύσουν την υλοποίηση του SEPA. Το Ευρωσύστημα ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ολοκληρώσει το έργο αναθεώρησης του κανονισμού 2560/2001 το συντομότερο δυνατό και έχει ήδη προτείνει την αύξηση του ορίου παροχής στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών σε 50.000 ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2008. Από αυτήν την άποψη, εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση των οικείων αρχών αρκετών χωρών να αυξήσουν το όριο παροχής στοιχείων χωρίς να περιμένουν σχετική απόφαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ευρωσύστημα στηρίζει τη δημιουργία του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (Single Euro Payments Area – SEPA), στόχος του οποίου είναι η δυνατότητα διενέργειας πληρωμών μικρής αξίας σε ευρώ σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ με τους ίδιους βασικούς όρους και από έναν μόνο λογαριασμό, ανεξαρτήτως της γεωγραφικής του θέσης. Οι μεταβολές αυτές είναι απαραίτητες για τη μετάβαση προς μια πιο ενοποιημένη αγορά πληρωμών, η οποία θα αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη. Ως εκ τούτου, ο SEPA συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος της Λισσαβώνας. Όπως έχει τονίσει το Ευρωσύστημα στο παρελθόν, ο SEPA αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας κατάστασης όπου «οι πολίτες και οι εταιρείες είναι σε θέση να πραγματοποιούν πληρωμές χωρίς τη χρήση μετρητών σε όλη τη ζώνη του ευρώ από ένα μόνο λογαριασμό από οποιοδήποτε μέρος της ζώνης του ευρώ, χρησιμοποιώντας ένα μόνο σύνολο μέσων πληρωμών με την ίδια ευκολία, αποδοτικότητα και ασφάλεια όπως συμβαίνει σήμερα με τις πληρωμές τους σε εθνικό επίπεδο». Η δημιουργία του SEPA είναι ένα σχέδιο που καθοδηγείται από την αγορά, το οποίο συντονίζει και προωθεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών (European Payments Council – EPC), ο αυτορρυθμιζόμενος φορέας του τραπεζικού κλάδου στον τομέα των υπηρεσιών πληρωμών.

Το Ευρωσύστημα, ενεργώντας ως καταλύτης για την πραγματοποίηση αλλαγών, παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις προς την υλοποίηση του SEPA. Μέχρι σήμερα έχει δημοσιεύσει τέσσερις εκθέσεις προόδου για το συγκεκριμένο θέμα και σε όλες γίνεται αξιολόγηση της προόδου της προετοιμασίας και παρέχεται καθοδήγηση στην αγορά. Επιπλέον, έχει δημοσιευθεί μια έκθεση που αφορά ειδικά τα συστήματα πληρωμών με κάρτα. Από τη δημοσίευση της τέταρτης έκθεσης προόδου το Φεβρουάριο του 2006 έχουν σημειωθεί πολλές νέες εξελίξεις. Εκτός των άλλων, το σχέδιο εισέρχεται σε κρίσιμο στάδιο, καθώς υπολείπονται πλέον λίγοι μόνο

μήνες μέχρι την επίσημη έναρξη λειτουργίας του SEPA τον Ιανουάριο του 2008.

Στην παρούσα φάση, το Ευρωσύστημα θεωρεί σκόπιμο να εκδώσει μία επιπλέον έκθεση προόδου που να επικεντρώνεται στους τομείς στους οποίους η αγορά πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές της, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιτυχία του SEPA. Η έκθεση δεν απευθύνεται μόνο στις τράπεζες, αλλά και σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως επιχειρήσεις, δημόσια διοίκηση και έμποροι. Οι στόχοι του SEPA μπορούν να επιτευχθούν πλήρως μόνο χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Αυτή η «ανάλυση κενών» του σχεδίου εστιάζεται σε βραχυπρόθεσμα προβλήματα που μπορούν να παρεμποδίσουν την έγκαιρη έναρξη του SEPA τον Ιανουάριο του 2008, καθώς και σε πιο μακροπρόθεσμα προβλήματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς τη διαχρονική επιτυχία του SEPA. Η ανάλυση των κενών του σχεδίου αυτού συνοδεύεται από συστάσεις, οι οποίες θα πρέπει να καθοδηγήσουν την αγορά όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων που εξακολουθούν να υφίστανται. Ζητείται από την αγορά να λάβει υπόψη της αυτές τις συστάσεις, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του SEPA.

Η έκθεση διαιρείται σε τρία κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνεται μια επισκόπηση της κατάστασης των μέσων και των υποδομών του SEPA. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι προσπάθειες υλοποίησης και μετάπτωσης στον SEPA. Το νομικό πλαίσιο για τον SEPA, το οποίο επικεντρώνεται στα ζητήματα που προκύπτουν από την οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, και η διαχείριση των συστημάτων και των παισίων του SEPA εξετάζονται στο τρίτο κεφάλαιο.

I ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ SEPA ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

I.1 ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΟΥ SEPA

I.1.1 ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Τον Ιούνιο του 2007, το EPC ενέκρινε τη βασική δομή του συστήματος μεταφοράς πιστώσεων SEPA («Κανονισμός για το σύστημα μεταφοράς πιστώσεων SEPA» (SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook), έκδοση 2.3, ή «Κανονισμός SCT», και κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής). Αυτή η έκδοση του κανονισμού SCT θα αποτελεί τη βάση για τις μεταφορές πιστώσεων SEPA, οι οποίες θα προσφέρονται από τον Ιανουάριο του 2008. Κατά την άποψη του Ευρωσυστήματος, πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα προόδου στην πορεία προς τη δημιουργία του SEPA.

Μέγιστος χρόνος εκτέλεσης των μεταφορών πιστώσεων

Ένα από τα ζητήματα που απομένουν να διευθετηθούν στον τομέα των μεταφορών πιστώσεων είναι η προσθήκη στον κανονισμό SCT του νέου μέγιστου χρονικού πλαισίου εκτέλεσης των μεταφορών πιστώσεων, το οποίο προβλέπει η οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών.² Η οδηγία ορίζει ότι, το αργότερο μέχρι το 2012, η μεταφορά πίστωσης θα πρέπει να φθάνει στον τελικό αποδέκτη εντός μίας εργάσιμης ημέρας (ήτοι, ο λογαριασμός του δικαιούχου θα πρέπει να πιστώνεται την εργάσιμη ημέρα που έπεται της ημέρας αποστολής της πληρωμής από τον πληρωτή, δηλαδή, την ημέρα «H+1»). Αυτή η αλλαγή θα πρέπει να ενσωματωθεί σε μία από τις προβλεπόμενες τακτικές αναθεωρήσεις του κανονισμού SCT και να αντικαταστήσει το ισχύον πρότυπο πίστωσης του λογαριασμού του δικαιούχου την ημέρα «H+3 το αργότερο».

Τομέας συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες

Το Ευρωσύστημα έχει λάβει υπόψη του τη σύσταση του EPC σχετικά με τη χρήση του προτύπου ISO 20022 XML στον τομέα συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες όσον

αφορά τη μεταφορά πιστώσεων SEPA· το πρότυπο αυτό είναι υποχρεωτικό στον τομέα μεταξύ τραπεζών. Οι προσπάθειες στον τομέα αυτόν πρέπει να ενταθούν για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των χρηστών (βλ. ενότητα 1.3 για τις προσπάθειες τυποποίησης στον τομέα συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες).

Το Ευρωσύστημα έχει επίσης λάβει υπόψη του ότι αρκετές μεμονωμένες κοινότητες έχουν αρχίσει να καταρτίζουν κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής όσον αφορά τις μεταφορές πιστώσεων μη ηλεκτρονικής μορφής για ειδικές ομάδες πελατών. Παρόλο που το Ευρωσύστημα δεν θα ήθελε να ενθαρρύνει τη χρήση μέσων μη ηλεκτρονικής μορφής στον SEPA, παροτρύνει ωστόσο το EPC να αναπτύξει κοινές λύσεις για αυτές τις απαιτήσεις χρηστών, προκειμένου να αποφευχθεί ένας νέος κατακερματισμός εντός της ζώνης του ευρώ.

Σύστημα μεταφοράς πιστώσεων κατά προτεραιότητα

Επιπλέον, όπως έχει ήδη τονιστεί στην προηγούμενη έκθεση προόδου του Ευρωσυστήματος, το βασικό σύστημα μεταφοράς πιστώσεων θα πρέπει να συμπληρωθεί με πρόσθετα κοινά χαρακτηριστικά, τα οποία θα καταστήσουν τη βασική μεταφορά πιστώσεων SEPA τουλάχιστον τόσο ελκυστική για τους πελάτες όσο είναι τα σημερινά πρόσθετα αντίστοιχα εθνικά συστήματα. Κατά την άποψη του Ευρωσυστήματος, για το σκοπό αυτό απαιτείται, μεταξύ άλλων, η ανάπτυξη ενός συστήματος μεταφοράς πιστώσεων κατά προτεραιότητα με διακανονισμό την ίδια ημέρα. Το Ευρωσύστημα εκφράζει την ικανοποίησή του για το έργο που έχουν επιτελέσει στον τομέα αυτόν οι συμμετέχοντες στην αγορά προκειμένου να αναπτυχθεί μια διατραπεζική υπηρεσία πληρωμών με μέγιστο χρόνο διακανονισμού τεσσάρων ωρών, υποθέτει ότι το έργο θα συνεχιστεί με την ανάπτυξη προτύπων ανοικτού τύπου και προσδοκά ότι η εν λόγω υπηρεσία πληρωμών κατά προτεραιότητα θα μετατραπεί σε σύστημα SEPA και θα μεταφερθεί στη

² Η οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά καλύπτεται επίσης στο τρίτο κεφάλαιο.

λειτουργία διαχείρισης συστημάτων του EPC, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο επαρκής συντονισμός της με τα άλλα συστήματα SEPA.

Δυνατότητα πρόσβασης των τραπεζών

Η επιτυχία του SEPA προϋποθέτει ότι οι τράπεζες που έχουν επί του παρόντος δυνατότητα λήψης και αποστολής εγχώριων μεταφορών πιστώσεων είναι επίσης σε θέση να λαμβάνουν και να αποστέλλουν μεταφορές πιστώσεων του SEPA. Κάθε τράπεζα θα πρέπει να θέσει σε εφαρμογή τις απαιτούμενες ρυθμίσεις κατόπιν συμφωνίας με άλλες τράπεζες για τους κατάλληλους μηχανισμούς ή/και μέσω της σύνδεσής της με έναν ή περισσότερους μηχανισμούς εκκαθάρισης και διακανονισμού (clearing and settlement mechanisms – CSM). Ο περιορισμός των υφιστάμενων συνδέσεων των τραπεζών με τους CSM συμβαδίζει απόλυτα με το πνεύμα του SEPA, προϋποθέτει ωστόσο ότι οι CSM είναι σε θέση να προσφέρουν δυνατότητα πρόσβασης στους πελάτες τους. Το Ευρωσύστημα έχει επομένως καθορίσει κριτήρια για υποδομές που περιλαμβάνουν την απαίτηση διαλειτουργικότητας με άλλους CSM.

Ωστόσο, το Ευρωσύστημα συμφωνεί με την άποψη που εξέφρασε πρόσφατα το EPC, ότι δηλαδή οι τράπεζες, των οποίων ο όγκος πληρωμών αντιπροσωπεύει την κρίσιμη μάζα πληρωμών, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα και να αποστέλλουν και να λαμβάνουν μεταφορές πιστώσεων του SEPA από τον Ιανουάριο του 2008, ενώ οι υπόλοιπες, μικρότερες τράπεζες θα οφείλουν να λαμβάνουν μόνο μεταφορές πιστώσεων του SEPA από τον Ιανουάριο του 2008 και θα πρέπει να μπορούν να τις αποστέλλουν στη διάρκεια του 2008. Το EPC εξετάζει το ενδεχόμενο να δημιουργήσει μια βάση δεδομένων στην οποία θα φαίνεται ποιες τράπεζες συμμετέχουν στο σύστημα και είναι προσβάσιμες. Το Ευρωσύστημα θα ήθελε να μάθει ποιες τράπεζες ανήκουν σε αυτήν την κρίσιμη μάζα που ορίζεται στα εθνικά σχέδια μετάπτωσης.

1.1.2 ΑΜΕΣΕΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ

Τον Ιούνιο του 2007, το EPC ενέκρινε τη βασική δομή του συστήματος άμεσης χρέωσης

SEPA («Κανονισμός για το σύστημα άμεσης χρέωσης SEPA» (SEPA Direct Debit Scheme Rulebook), έκδοση 2.3, ή «κανονισμός SDD», και κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής). Ο κανονισμός SDD περιλαμβάνει ένα σύνολο διατραπεζικών κανόνων, πρακτικών και προτύπων που θα επιτρέψουν στον τραπεζικό κλάδο να προσφέρει στους πελάτες του ένα βασικό σύστημα άμεσης χρέωσης, το οποίο βασίζεται στην αποκαλούμενη ροή εντολών πιστωτή. Κατά την άποψη του Ευρωσυστήματος, πρόκειται για ένα ακόμη σημαντικό βήμα προς τη δημιουργία του SEPA. Ωστόσο, το βασικό σύστημα άμεσης χρέωσης SEPA δεν καλύπτει τις ανάγκες όλων των χρεωστών και των χρεωστριών τραπεζών, ενώ σε ορισμένες χώρες δεν καλύπτει ούτε τις ανάγκες των πιστωτών. Προκειμένου να είναι επιτυχής η εφαρμογή των άμεσων χρεώσεων SEPA, πρέπει να καλυφθούν σε ικανοποιητικό βαθμό οι ανάγκες όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Υπάρχει ανάγκη διασαφήνισης των τελικών χαρακτηριστικών του συστήματος άμεσης χρέωσης SEPA

Το EPC έχει αρχίσει να εισάγει πρόσθετα χαρακτηριστικά στο βασικό σύστημα άμεσης χρέωσης. Στόχος των χαρακτηριστικών αυτών είναι να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες των χρεωστών και των χρεωστριών τραπεζών όσον αφορά την ασφαλή διαχείριση των εντολών και να δημιουργηθεί ένα σύστημα για άμεσες χρεώσεις μεταξύ επιχειρήσεων (business-to-business – «B2B»). Τα υπό ανάπτυξη χαρακτηριστικά αφορούν τις ηλεκτρονικές εντολές και την επαλήθευση των εντολών από τις χρεώστριες τράπεζες και θα μπορούσαν να αποτελέσουν απάντηση στις ανησυχίες των χρεωστών και των χρεωστριών τραπεζών σε ορισμένες τραπεζικές κοινότητες. Ωστόσο, κάποιες κοινότητες ενδέχεται να αντιμετωπίζουν ακόμη προβλήματα στην αντιστοίχιση του υπάρχοντος εγχώριου συστήματος άμεσης χρέωσης με το βασικό σύστημα άμεσης χρέωσης SEPA, ούτως ώστε αυτό να παρέχει επίπεδο υπηρεσιών εφάμιλλο των σημερινών και να εξακολουθήσει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πελατών, ιδίως στον επιχειρηματικό τομέα. Υπό την έννοια αυτή, υπάρχουν ανησυχίες για

μη μετάπτωση των κοινοτήτων αυτών στις άμεσες χρεώσεις SEPA. Το EPC καλείται να βρει μια λύση που να ικανοποιεί αυτές τις ανάγκες των πελατών.

Γενικότερα, υπάρχει επιτακτική ανάγκη το EPC να διασαφηνίσει με κάθε λεπτομέρεια τα χαρακτηριστικά όλων αυτών των νέων στοιχείων των άμεσων χρεώσεων SEPA. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να είναι βέβαια για τα τελικά χαρακτηριστικά των συστημάτων άμεσης χρέωσης SEPA το αργότερο μέχρι το τέλος του 2007.

Η αποδοχή από τους πελάτες και η δυνατότητα πρόσβασης αποτελούν τους βασικούς παράγοντες επιτυχίας

Το Ευρωσύστημα πιστεύει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κάποιοι τομείς που απαιτούν την επαγρύπνηση των τραπεζών, προκειμένου το σύστημα άμεσης χρέωσης SEPA να εφαρμοστεί με επιτυχία. Οι σημαντικότεροι παράγοντες για την αποδοχή των άμεσων χρεώσεων SEPA από τους πελάτες είναι, πρώτον, η παροχή επαρκών υπηρεσιών από όλες τις τράπεζες, τουλάχιστον εντός της ζώνης του ευρώ, και, δεύτερον, η ετοιμότητα – από λειτουργική άποψη – όλων των τραπεζών να λαμβάνουν και να αποστέλλουν άμεσες χρεώσεις με τις νέες μορφές SEPA. Οι εν λόγω παράγοντες, οι οποίοι αναφέρονται ως «δυνατότητα πρόσβασης», είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία του SEPA. Μπορούν να εξασφαλίσουν τη μεταφορά μιας σημαντικής κρίσιμης μάζας άμεσων χρεώσεων από τις υπάρχουσες εθνικές μορφές στις μορφές SEPA εντός ενός εύλογα σύντομου χρονικού διαστήματος. Πρόκειται για την τελική δοκιμασία με την οποία θα διαπιστωθεί κατά πόσο η αρχική προθυμία των τραπεζών να δεσμευθούν όσον αφορά την εκπλήρωση των στόχων του SEPA θα υλοποιηθεί με συγκεκριμένες ενέργειες. Στην περίπτωση που η δυνατότητα πρόσβασης δεν είναι επαρκής, η μετάπτωση στις άμεσες χρεώσεις SEPA θα μπορούσε να τεθεί σε κίνδυνο, εφόσον οι πελάτες ενδέχεται είτε να επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν άλλα μέσα πληρωμών είτε να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν τα εθνικά τους συστήματα άμεσης χρέωσης, καθιστώντας

κατ' αυτόν τον τρόπο αβέβαιη και τη συγκέντρωση μιας κρίσιμης μάζας χρηστών στο νέο σύστημα.

Εφαρμογή των άμεσων χρεώσεων SEPA για τους πελάτες το συντομότερο δυνατόν

Όσον αφορά τα άλλα μέσα πληρωμών SEPA, η έναρξη εφαρμογής των προϊόντων άμεσης χρέωσης SEPA είχε αρχικά προγραμματιστεί για την 1η Ιανουαρίου 2008 και αναμενόταν ότι μια κρίσιμη μάζα συναλλαγών θα είχε μεταπέσει στο νέο σύστημα μέχρι τα τέλη του 2010. Ωστόσο, λόγω καθυστερήσεων στην έγκριση της οδηγίας σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, το EPC δήλωσε πρόσφατα ότι οι τράπεζες δεν θα μπορούν να θέσουν σε λειτουργία το σύστημα σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ πριν από το Νοέμβριο του 2009, όταν θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί η πλήρης ενσωμάτωση της εν λόγω οδηγίας στην εθνική νομοθεσία σε όλη την ΕΕ. Κατά την άποψη του Ευρωσυστήματος, το γεγονός αυτό δεν θα πρέπει εντούτοις να αποθαρρύνει ή να αποτρέψει τις τράπεζες ή τις τραπεζικές κοινότητες από το να προσφέρουν τις άμεσες χρεώσεις SEPA στους πελάτες τους πριν από την 1η Νοεμβρίου 2009, για παράδειγμα, σε εθνικό μόνο επίπεδο. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να συνεχιστούν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για την έναρξη εφαρμογής των άμεσων χρεώσεων SEPA.

Όσον αφορά την έναρξη εφαρμογής των άμεσων χρεώσεων SEPA, απαιτείται επίσης διασαφήνιση ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής διατραπεζικών προμηθειών. Το Ευρωσύστημα τηρεί δημοσίως ουδέτερη στάση ως προς τις διατραπεζικές προμήθειες, καθώς το ζήτημα αυτό εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωσύστημα έχει λάβει υπόψη του την πρόταση του EPC για μια μέγιστη προκαθορισμένη πολυμερή εξισορροπιστική προμήθεια. Γενικά, δεδομένου ότι κατά την επεξεργασία των συναλλαγών άμεσης χρέωσης το κόστος επιβαρύνει τις χρεώστριες τράπεζες και τα έσοδα δημιουργούνται πιο εύκολα στις πιστώτριες τράπεζες, μια επανεξισορρόπηση μεταξύ της πιστώτριας και της χρεώστριας τράπεζας θα μπορούσε να αποτελέσει ένα θεμιτό

κίνητρο προκειμένου οι χρεώστριες τράπεζες να συμμορφωθούν με το νέο σύστημα άμεσης χρέωσης SEPA και έτσι να επιτευχθεί δυνατότητα ευρύτερης πρόσβασης. Το Ευρωσύστημα καλεί την Επιτροπή να παράσχει διασαφηνίσεις ή κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής διατραπεζικής προμήθειας το συντομότερο δυνατόν, τις οποίες θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει η αγορά στο σύνολό της ως αφετηρία για τη διατύπωση κανόνων για το σύστημα άμεσης χρέωσης SEPA που θα ισχύουν και στο μέλλον.

Θα πρέπει να διευκολυνθεί η μετάβαση από τις παλαιές στις νέες εντολές

Ορισμένες τράπεζες έθεσαν το ζήτημα ότι η μετάπτωση των εντολών από τα υφιστάμενα εθνικά συστήματα άμεσης χρέωσης προς το νέο σύστημα SEPA θα μπορούσε να αποδειχθεί προβληματική, εφόσον σε ορισμένες χώρες ενδεχομένως να χρειαστούν νέες εντολές. Οι εθνικές τραπεζικές κοινότητες θα πρέπει να διερευνήσουν το ζήτημα αυτό σε συνεργασία με τα εθνικά νομοθετικά όργανα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) και να βρουν μια ρεαλιστική λύση που δεν θα επιβαρύνει άσκοπα τις τράπεζες ή τους πελάτες τους. Αυτό θα διευκολύνει σε πολύ μεγάλο βαθμό την ομαλή μετάπτωση στα νέα συστήματα άμεσης χρέωσης SEPA.

1.1.3 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕ ΚΑΡΤΑ

Το Νοέμβριο του 2006 το Ευρωσύστημα δημοσίευσε έκθεση με τίτλο «Η άποψη του Ευρωσυστήματος σχετικά με τον SEPA για τις κάρτες». Συνακόλουθα, πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις και συζητήσεις με τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να ληφθούν σχόλια για τα ζητήματα που έθεσε η εν λόγω έκθεση.

Σύσταση για τη δημιουργία ευρωπαϊκού συστήματος χρεωστικών καρτών

Το Ευρωσύστημα συνιστά ένθερμα τη δημιουργία τουλάχιστον ενός ακόμη ευρωπαϊκού συστήματος χρεωστικών καρτών, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κυρίως στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Η ευρύτερη κάλυψη, για παράδειγμα σε

όλες τις χώρες της ΕΕ, θα ήταν ευπρόσδεκτη. Η παγκόσμια εμβέλεια δεν κρίνεται απαραίτητη. Οι τράπεζες θα μπορούσαν να παρέχουν ευρύτερη κάλυψη μέσω συμπράξεων. Ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να δημιουργηθεί είτε με τη δημιουργία ενός τελείως νέου συστήματος είτε μέσω συμμαχίας μεταξύ υφιστάμενων εθνικών συστημάτων ή μέσω της επέκτασης υφιστάμενου εθνικού συστήματος. Το αίτημα του Ευρωσυστήματος στηρίζεται στο σκεπτικό ότι το μεγαλύτερο μέρος των εθνικών συστημάτων χρεωστικών καρτών και φορέων επεξεργασίας καρτών είναι σήμερα αποτελεσματικό και έχει χαμηλά επίπεδα προμηθειών και ότι αυτά τα πλεονεκτήματα θα πρέπει να διατηρηθούν όταν δημιουργηθεί ο SEPA. Ένα νέο σύστημα θα μπορούσε να τονώσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των συστημάτων καρτών, μεταξύ των φορέων επεξεργασίας και μεταξύ των τραπεζών. Θα επέτρεπε επίσης στις τράπεζες να έχουν διάφορες θέσεις και ρόλους στο πλαίσιο της διαχείρισης συστημάτων καρτών και των μοντέλων ιδιοκτησίας. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των συστημάτων καρτών, μεταξύ των φορέων επεξεργασίας και μεταξύ των τραπεζών είναι απαραίτητος προκειμένου να παρέχεται η μεγαλύτερη δυνατή επιλογή στους κατόχους καρτών (επιλογή του συστήματος που θα χρησιμοποιήσουν), στους εμπόρους (επιλογή του συστήματος που θα χρησιμοποιούν και της αποδέκτριας τράπεζας) και στις τράπεζες (επιλογή του συστήματος που θα εκδώσουν ή/και θα αποδεχτούν, καθώς και του φορέα επεξεργασίας που θα παρέχει την επεξεργασία συναλλαγών και λοιπών υπηρεσιών κάρτας). Επιπλέον, οι ευρωπαϊκές τράπεζες πρέπει να εξετάσουν σήμερα τη μακροπρόθεσμη προοπτική ορισμένων πτυχών διαχείρισης των συστημάτων πληρωμής με κάρτα, καθώς και των φορέων επεξεργασίας, ώστε να αποφασίσουν σε τι βαθμό επιθυμούν να διατηρήσουν τον έλεγχο των δραστηριοτήτων τους που αφορούν τις κάρτες και πώς βλέπουν το μελλοντικό τους ρόλο σε αυτό τον τομέα, ο οποίος είναι καίριας σημασίας από την άποψη των σχέσεων με τον πελάτη.

Το Ευρωσύστημα αναγνωρίζει ότι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός ευρωπαϊκού συστήματος καρτών (ανεξάρτητα εάν πρόκειται για τελείως

νέο σύστημα ή είναι το αποτέλεσμα συμμαχιών ή επέκτασης) είναι πολύπλοκο ζήτημα και προϋποθέτει σημαντικές επενδύσεις. Ωστόσο, το Ευρωσύστημα θα εφιστούσε την προσοχή του κλάδου στο γεγονός ότι ως αποτέλεσμα (i) του διαχωρισμού του συστήματος από τις υπηρεσίες επεξεργασίας και (ii) της ανάπτυξης προτύπων για τα συστήματα πληρωμών με κάρτα, το κόστος και η πολυπλοκότητα της θέσπισης νέου συστήματος θα ήταν σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με το παρελθόν. Το Ευρωσύστημα ενθαρρύνει το EPC να εξετάσει την πιθανότητα δημιουργίας συστήματος χρεωστικών καρτών SEPA πέραν των συστημάτων μεταφοράς πιστώσεων και άμεσων χρεώσεων SEPA.

Τέλος, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η δημιουργία ενός επιπλέον ευρωπαϊκού συστήματος χρεωστικών καρτών που να είναι ισοδύναμο με τα συστήματα που έχουν δημιουργηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ιαπωνία και την Κίνα είναι σε μεγάλο βαθμό πολιτικός στόχος· το Ευρωσύστημα καλεί τις τράπεζες να τον επιδιώξουν.

Το Ευρωσύστημα κατανοεί ότι θα χρειαστεί περισσότερος χρόνος για τη θέσπιση ενός νέου πανευρωπαϊκού συστήματος πληρωμών με κάρτα. Επομένως, το Ευρωσύστημα αποδέχεται ότι ένα τέτοιο σύστημα δεν χρειάζεται να έχει συσταθεί την 1η Ιανουαρίου 2008. Ωστόσο, αναμένεται από τον ευρωπαϊκό τραπεζικό κλάδο κάποια ένδειξη για την πρόθεσή του να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Η στάση του Ευρωσυστήματος ως προς τη σύμπραξη

Χάρη στη σύμπραξη τα συστήματα πληρωμών με κάρτα θα μπορούν να καταστούν συμβατά με τον SEPA μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2008, προκειμένου να δοθεί στον τραπεζικό κλάδο – ή σε άλλους σχετικούς φορείς – επαρκής χρόνος για να αναπτύξουν μια ευρωπαϊκή πρόταση.

Το Ευρωσύστημα δεν ήταν ποτέ κατά της ίδιας της σύμπραξης (υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα συστήματα που συμμετέχουν είναι συμβατά με τον SEPA). Η σύμπραξη αποτελεί εύλογη επιλογή, ακόμη και μακροπρόθεσμα. Όμως,

κάποια στιγμή το σύνολο της αγοράς φαινόταν να θεωρεί τη σύμπραξη ως τη μία και μοναδική λύση που θα επέτρεπε στα συστήματα πληρωμών να καταστούν συμβατά με τον SEPA. Το Ευρωσύστημα έπρεπε να προειδοποιήσει ότι αυτή δεν θα μπορούσε να αποτελέσει τη μοναδική επιλογή για τον SEPA. Το Ευρωσύστημα τόνισε ότι ήταν ουδέτερο ως προς τις τρεις επιλογές³ που παρουσιάστηκαν στο Πλαίσιο του SEPA για τις Κάρτες (SEPA Cards Framework – SCF), υπό την προϋπόθεση ότι θα υλοποιούνταν και οι τρεις, ώστε να εξασφαλιστεί ποικιλία στην αγορά. Βεβαίως, η ευρεία σύμπραξη δεν συνάδει με το μακροπρόθεσμο όραμα του SEPA για μια ενοποιημένη αγορά, καθώς θα μπορούσε απλά να διαιωνίσει μια κατάσταση παρόμοια με αυτή που ισχύει σήμερα.

Ορισμένοι συμμετέχοντες στην αγορά πιστεύουν ότι, μόλις επιτευχθεί η συμμόρφωση όλων των συστημάτων καρτών με τις απαιτήσεις του SEPA, καθώς και το άνοιγμα των εθνικών αγορών, το αποτέλεσμα θα είναι ήδη αρκετά διαφορετικό από τις σημερινές αγορές που είναι κατακερματισμένες σε εθνικό επίπεδο. Το Ευρωσύστημα λαμβάνει υπόψη του το γεγονός αυτό, αλλά θα ήθελε να τονίσει ότι ένα τέτοιο άνοιγμα των εθνικών αγορών δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί. Για να επιταχύνουν την έναρξη του

3 Το SCF προσδιορίζει τις τρεις επιλογές που πρέπει να πληροί ένα σύστημα καρτών προκειμένου να παρέχει προϊόντα συμβατά με το SCF (υπάρχει επίσης δυνατότητα συνδυασμού των επιλογών):

- (1) Αντικατάσταση του εθνικού συστήματος από ένα διεθνές σύστημα (υπό την προϋπόθεση ότι το διεθνές σύστημα είναι συμβατό με το SCF). Στην περίπτωση αυτή, δεν είναι πλέον απαραίτητη η σύμπραξη αφού οι διασυννοριακές και οι εθνικές συναλλαγές καλύπτονται αυτομάτως από τα ίδια συστήματα.
- (2) Ανάπτυξη μέσω συμμαχιών με άλλα συστήματα καρτών ή μέσω επέκτασης σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Στην περίπτωση συμμαχιών μεταξύ συστημάτων καρτών, οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να συνάψουν συμφωνία για χρήση συναφών, αμοιβαία αποδεκτών επωνυμιών. Σε περίπτωση επέκτασης συστήματος σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, θα ήταν δυνατή η έκδοση των καρτών αυτού του συστήματος από όλες τις τράπεζες της ζώνης του ευρώ, οι οποίες θα αποδέχονταν και τις πληρωμές με τις εν λόγω κάρτες, καθώς και η αποδοχή τους από εμπούρους οπουδήποτε στη ζώνη του ευρώ.
- (3) Σύμπραξη με διεθνές σύστημα καρτών (όπως συμβαίνει ήδη στις περισσότερες χώρες), υπό την προϋπόθεση ότι και τα δύο συστήματα είναι συμβατά με το SCF.

SEPA για τις κάρτες, οι τράπεζες πρέπει να φροντίσουν να διασφαλίσουν ότι όλες οι κάρτες γενικής χρήσεως που έχουν εκδοθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2008 είναι συμβατές με τα πρότυπα EMV και PIN. Οι τράπεζες πρέπει να προσπαθήσουν να εξασφαλίσουν στους κατόχους καρτών εμβέλεια σε επίπεδο ζώνης ευρώ (υπό την προϋπόθεση ότι ο έμπορος αποδέχεται την επωνυμία και τα τεχνικά πρότυπα), ενώ όλες οι κάρτες γενικής χρήσεως που δεν έχουν εμβέλεια σε επίπεδο ζώνης ευρώ θα πρέπει σταδιακά να καταργηθούν μέχρι το τέλος του 2010.

Σύμπραξη στην περίπτωση ευρωπαϊκού συστήματος

Το Ευρωσύστημα αναγνωρίζει τις δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι τράπεζες που εκδίδουν κάρτες στο πλαίσιο ενός νέου ευρωπαϊκού συστήματος χρεωστικών καρτών εάν επιθυμούν να παρέχουν στους κατόχους αυτών των καρτών ευρεία γεωγραφική κάλυψη. Για να στεφθεί με επιτυχία το νέο σύστημα, είναι καίριας σημασίας οι εκδότριες τράπεζες να έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν τη σύμπραξη του νέου ευρωπαϊκού συστήματος με ένα διεθνές σύστημα. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που παρουσιάζει αποτελέσματα έρευνας στον κλάδο των καρτών (Sector Inquiry Report) αναφέρει ότι «η απαγόρευση σύμπραξης με δίκτυα τα οποία θεωρούνται ανταγωνιστικά και με μη τραπεζικά ιδρύματα ενδέχεται να περιορίσει τον ανταγωνισμό ...».⁴ Το Ευρωσύστημα καλεί όλα τα διεθνή συστήματα να επιδείξουν διάθεση συνεργασίας σε ό,τι αφορά τη σύμπραξη και να επιτρέψουν τη σύμπραξη εναλλακτικών συστημάτων με τα δικά τους, παρέχοντας έτσι ευρύτερη εμβέλεια εντός και εκτός του SEPA. Ταυτόχρονα, είναι σαφές ότι αναμένεται το άνοιγμα των εθνικών αγορών στον ανταγωνισμό από άλλα συστήματα και φορείς επεξεργασίας. Αυτό αποτελεί επίσης προϋπόθεση για την επίτευξη συμβατότητας με το SCF. Δεν θα πρέπει επομένως να ενοείται η χρήση εθνικών επωνυμιών μέσω προκαθορισμένης προτεραιότητας χρήσης στα τερματικά που βρίσκονται στα σημεία πώλησης (point-of-sale – POS), αλλά ο έμπορος ή/και ο κάτοχος κάρτας θα πρέπει να αποφασίζει για την επωνυμία όσον αφορά μία πληρωμή.

Διατραπεζικές προμήθειες

Η δημόσια θέση του Ευρωσυστήματος για τις διατραπεζικές προμήθειες είναι ουδέτερη, καθώς αυτό το ζήτημα εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωσύστημα δεν προβλέπει την κατάργηση των διατραπεζικών προμηθειών και δεν επιθυμεί να υποστηρίξει αυτές τις ρυθμίσεις. Ωστόσο, το Ευρωσύστημα καλεί την Επιτροπή να λάβει το συντομότερο δυνατόν απόφαση για την τρέχουσα κατάσταση διατραπεζικών προμηθειών, την οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει η αγορά στο σύνολό της ως αφετηρία για τη διατύπωση κανόνων που θα ισχύουν στο μέλλον, καθώς η αβεβαιότητα που επικρατεί σήμερα στην αγορά παρεμποδίζει τη μετατροπή των υφιστάμενων εγχώριων συστημάτων και την έναρξη ενδεχόμενων νέων συστημάτων που προσφέρουν μια ευρωπαϊκή εναλλακτική λύση.

Το Ευρωσύστημα εξακολουθεί να τονίζει ότι η διαφοροποίηση των διατραπεζικών προμηθειών (κατά περίπτωση) με βάση τη γεωγραφική θέση εντός ενός δεδομένου συστήματος δεν είναι συμβατή με την έννοια του SEPA μακροπρόθεσμα, σύμφωνα με την οποία η ενοποιημένη εγχώρια αγορά της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να έχει αναπτυχθεί. Ωστόσο, τέτοιες διαφοροποιήσεις θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτές στη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, προκειμένου να είναι ευκολότερη η αλλαγή στις εθνικές αγορές, δεδομένων των διαφορών στο υποκείμενο κόστος και στις δομές της αγοράς στις διάφορες χώρες της ζώνης του ευρώ. Ο στόχος του Ευρωσυστήματος ως προς αυτό είναι η αποφυγή απότομων αυξήσεων των τιμών σε εθνικό επίπεδο, γεγονός που θα αμαύρωνε την εικόνα του σχεδίου SEPA στους πολίτες.

Επιπλέον, από τη σκοπιά της προώθησης της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και, ειδικότερα, της χρήσης αποτελεσματικών

4 Ανακοίνωση της Επιτροπής (τελική έκθεση), παράγραφος 21, σ. 6.

από κοινωνική άποψη μέσων πληρωμών, είναι σημαντικό οι διατραπεζικές χρεώσεις (κατά περίπτωση) να μην δίδουν ενδείξεις ως προς τις τιμές στους τελικούς χρήστες (εμπόρους και κατόχους καρτών) που θα μπορούσαν να τους αναγκάσουν να απομακρυνθούν από τη χρήση πιο αποδοτικών μέσων πληρωμών.

Εργασίες τυποποίησης στον τομέα των καρτών

Το EPC έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο όσον αφορά τον καθορισμό προτύπων καρτών. Έχει συγκεντρώσει τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες τυποποίησης και έχει δημιουργήσει επαγγελματικές απαιτήσεις σε σχέση με αυτές τις πρωτοβουλίες. Αυτές οι απαιτήσεις υποδηλώνουν την ανάγκη για διαλειτουργικότητα, ασφάλεια και πρόσβαση στην αγορά. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω πρότυπα θα διευκολύνουν σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη ευρωπαϊκών συστημάτων χρεωστικών καρτών, καθώς θα μπορούσαν εύκολα να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο των δικών τους κανόνων. Επιπλέον, τα πρότυπα αυτά θα λαμβάνουν υπόψη τα πρότυπα των συναλλαγών με κάρτα και των τερματικών ανεξαρτήτως συστήματος. Το Ευρωσύστημα στηρίζει τον τραπεζικό κλάδο, τα συστήματα καρτών και τους φορείς καθορισμού προτύπων στο έργο τους. Καθώς ορισμένα πρότυπα καρτών σχεδιάζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι καίριας σημασίας ο ευρωπαϊκός τραπεζικός κλάδος να εκπροσωπείται επαρκώς στους διεθνείς φορείς τυποποίησης για να προωθήσει τις απαιτήσεις του SEPA.

Σε ό,τι αφορά τον τομέα συναλλαγών από κάρτες προς τερματικά, το πρότυπο EMV (το οποίο ονομάστηκε έτσι από τα αρχικά των εταιριών Eurocard, MasterCard και VISA που το δημιούργησαν και στοχεύει στην τεχνική διαλειτουργικότητα των μικροεπεξεργαστών (chips) των καρτών με τα τερματικά POS) και οι βελτιωμένες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής του είναι αποδεκτές από το σύνολο του κλάδου. Έχει συμπληρωθεί από το πρότυπο CPA (δηλαδή, κοινή προδιαγραφή για την εφαρμογή πληρωμής (Common Payment Application Specification – CPA)), το οποίο αφορά το λογισμικό του μικροεπεξεργαστή που χρησιμοποιείται για την εκτέλεση της

συναλλαγής πληρωμής. Σήμερα, σχεδιάζεται ένα παρόμοιο πρότυπο για τα τερματικά POS (το FAST, δηλαδή Financial Application Specification for SCF-Compliant EMV Terminals – Προδιαγραφή Χρηματοπιστωτικής Εφαρμογής για τερματικά EMV που είναι συμβατά με το SCF). Αυτά τα τρία πρότυπα, το EMV, το CPA και το FAST, παρέχουν από κοινού κάρτες και πρότυπα συναλλαγών για πληρωμές με κάρτα που καθορίζονται από την αγορά, ώστε σε αυτό το στάδιο να μην χρειάζεται παρέμβαση των αρχών, παρόλο που υπάρχουν ανησυχίες κατά πόσον θα είναι εγκαίρως διαθέσιμα και κατ' επέκταση θα υλοποιηθούν. Είναι σαφές ότι η επιτυχία της τυποποίησης στον τομέα αυτό απαιτεί σαφή καθορισμό, επικοινωνία και υλοποίηση, ώστε να αποφευχθούν διαφορετικές ερμηνείες σε τοπικό επίπεδο.

Σε ό,τι αφορά τον δεύτερο τομέα τυποποίησης, δηλαδή των τερματικών και των συνδέσεων τους με τους αποδέκτες συναλλαγών με κάρτα, υπάρχουν διαθέσιμες διάφορες πρωτοβουλίες τυποποίησης που καθορίζονται από την αγορά. Ο καθορισμός προτύπων είναι δύσκολος σε αυτόν κυρίως τον τομέα, λόγω των παραδοσιακών εθνικών προσεγγίσεων ως προς τα πρότυπα δεδομένων και μηνυμάτων, ενώ η υλοποίηση των πρόσφατα καθορισμένων προτύπων θα είναι μια χρονοβόρα διαδικασία λόγω του μεγάλου αριθμού εγκατεστημένου υλικού που θα μπορούσε να θεωρηθεί «εθνικό» υλικό. Το Ευρωσύστημα θα παρακολουθήσει προσεκτικά την πρόοδο στο σχεδιασμό προτύπων και την έγκαιρη διάθεσή τους σε αυτό τον τομέα τυποποίησης.

Το EPC θέσπισε ομάδα δράσης για να εξετάσει το τμήμα εκείνο της διαδικασίας συναλλαγών με κάρτα για το οποίο δεν υπάρχει πρωτοβουλία τυποποίησης σε επίπεδο κλάδου, τον τομέα συναλλαγών από αποδέκτη συναλλαγής προς εκδότη. Το Ευρωσύστημα κατανοεί ότι σε αυτόν τον τομέα ένα κοινό ευρωπαϊκό πρότυπο θα εντείνει τον ανταγωνισμό μεταξύ φορέων επεξεργασίας και θα μειώσει το κόστος εκκαθάρισης και διακανονισμού. Υπό αυτό το πρίσμα, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες

ώστε να εναρμονιστούν οι διαφορετικές εφαρμογές του προτύπου ISO 8583 και θα πρέπει να διερευνηθεί η χρήση του προτύπου ISO 20022 XML.

Επιπλέον, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στον τομέα πιστοποίησης και έγκρισης τύπων, όπου ο σημερινός κατακερματισμός επιφέρει υψηλό κόστος για τα τερματικά POS. Η αξιολόγηση της ασφάλειας με βάση μια ανοικτή και σταθερή μεθοδολογία είναι ουσιώδης για τη διατήρηση υψηλού επιπέδου ασφάλειας για τις κάρτες και τα τερματικά. Η αξιολόγηση της ασφάλειας και ο λειτουργικός έλεγχος θα πρέπει να οργανωθούν κατά τρόπο τέτοιο ώστε να υπάρχει μια ενιαία διαδικασία για τους κατασκευαστές τερματικών. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να επιτρέπεται στις αρμόδιες αρχές να παρέχουν, κατά κανόνα, πιστοποίηση σε όλα τα συστήματα καρτών SEPA. Επομένως, το Ευρωσύστημα ενθαρρύνει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετέχουν εποικοδομητικά στις σχετικές πρωτοβουλίες στον τομέα αυτό.

Το Ευρωσύστημα τονίζει ότι η εφαρμογή των προτύπων καρτών πρέπει να είναι υποχρεωτική όσον αφορά την ασφάλεια και τη διαλειτουργικότητα όλων των συμμετεχόντων μερών (συμπεριλαμβανομένων των εμπόρων και των φορέων επεξεργασίας). Αυτό είναι υψίστης σημασίας, επειδή η τυποποίηση αποτελεί προϋπόθεση για την επέκταση των συστημάτων καρτών σε διάφορες χώρες που συμμετέχουν στον SEPA, με σκοπό τη δημιουργία ενός νέου πανευρωπαϊκού συστήματος χρεωστικών καρτών, την πανευρωπαϊκή επεξεργασία καρτών, την ενοποίηση της αγοράς και τη διασφάλιση της ελευθερίας επιλογής όσον αφορά τους φορείς παροχής υπηρεσιών και επεξεργασίας. Όλα τα πρότυπα που είχαν ως αποτέλεσμα τον κατακερματισμό της αγοράς των καρτών πληρωμής στη ζώνη του ευρώ σε εθνικό επίπεδο ή τον κατακερματισμό σε «ζώνες συστημάτων» θα πρέπει να εξαλειφθούν και να αντικατασταθούν από τουλάχιστον πανευρωπαϊκά ή, κατά προτίμηση, παγκόσμια πρότυπα.

Όσον αφορά το χρόνο υλοποίησης, δεδομένου ότι τα πρότυπα αποτελούν κινητήρια δύναμη για την πραγματοποίηση αλλαγών, το Ευρωσύστημα αναμένει να ολοκληρωθεί ο καθορισμός και η υλοποίησή τους το συντομότερο δυνατόν, ώστε να μην χαθεί η δυναμική του σχεδίου SEPA για τις κάρτες. Το χρονικό περιθώριο για τον καθορισμό προτύπων θα πρέπει να είναι το τέλος του 2008.

Συμμόρφωση των τριμερών συστημάτων καρτών με τον SEPA

Γενικά, το Ευρωσύστημα θα έβλεπε με ενδιαφέρον την περίπτωση τα τριμερή συστήματα (δηλαδή, συστήματα που χειρίζονται την έκδοση καρτών και την αποδοχή συναλλαγών με κάρτα χωρίς τη συμμετοχή τραπεζών για την εκπλήρωση αυτών των λειτουργιών), τα οποία εκδίδουν κάρτες γενικής χρήσεως, κυρίως για διασυννοριακή χρήση, να συμμορφώνονταν με τις διατάξεις της έκθεσης του Ευρωσυστήματος.⁵ Ωστόσο, θα πρέπει να γίνουν κάποιες προσαρμογές και το Ευρωσύστημα θα πρέπει να διερευνήσει περαιτέρω αυτό το ζήτημα εν ευθέτω χρόνω, αφού διεξαχθεί διάλογος με τους φορείς της αγοράς.

Για το Ευρωσύστημα, ένα σύστημα καρτών που είναι συμβατό με τον SEPA είναι συμβατό με τις διατάξεις του SCF και λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες ανάγκες:

- παροχή ίδιων υπηρεσιών σε εμπόρους και κατόχους καρτών οπουδήποτε και εάν λειτουργεί το σύστημα στη ζώνη του ευρώ, χωρίς διάφορες πρόσθετες λειτουργίες (add-ons) που εμποδίζουν τη διαλειτουργικότητα,
- μακροπρόθεσμα, την ύπαρξη προμήθειας εμπορεύσιμων και κατόχου κάρτας σε μια δεδομένη επωνυμία (κατά περίπτωση) που να είναι ανεξάρτητη από τη γεωγραφική θέση εντός της ζώνης του ευρώ,

5 Βλ. την έκθεση με τίτλο «Η άποψη του Ευρωσυστήματος σχετικά με τον SEPA για τις κάρτες», Νοέμβριος 2006.

- καθορισμός και δημοσιοποίηση μεσομακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη συμμόρφωση με τον SEPA που να είναι συνεπής με τους μακροπρόθεσμους στόχους του SEPA,
- συμβολή στο σχεδιασμό προτύπων βάσει συναίνεσης με σαφή δέσμευση για υλοποίηση εντός καθορισμένων προθεσμιών,
- αποφυγή διαβίβασης προσωπικών δεδομένων με μη συγκεντρωτικό τρόπο σε χώρες που δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων,
- υλοποίηση αποτελεσματικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης, ιδίως της διασυνοριακής, και
- αποτελεσματικός διαχωρισμός της διαχείρισης συστημάτων κάρτας από τις υπηρεσίες επεξεργασίας, ώστε να μην υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς κόστους ή εφαρμογής άλλων πρακτικών που θα μπορούσαν να «ευνοήσουν» την παροχή υπηρεσιών επεξεργασίας από το διαχειριστή του συστήματος.

Στην περίπτωση ενός «καθαρού» τριμερούς συστήματος καρτών, ενδέχεται να μην φαίνεται σκόπιμος ο διαχωρισμός της διαχείρισης συστήματος καρτών από τις υπηρεσίες επεξεργασίας. Ωστόσο, στην περίπτωση τριμερών συστημάτων με φορείς που έχουν σχετική άδεια (δηλαδή, τράπεζες-εταίρους που ασχολούνται με την έκδοση καρτών ή/και την αποδοχή συναλλαγών με κάρτα υπό την επωνυμία του συστήματος), ο διαχωρισμός της διαχείρισης του συστήματος από τις υπηρεσίες επεξεργασίας φαίνεται απαραίτητος για δύο λόγους.

Όταν ο εκδότης και ο αποδέκτης συναλλαγών με κάρτα είναι η ίδια τράπεζα που έχει τη σχετική άδεια, μπορεί να χρησιμοποιείται οποιοσδήποτε φορέας επεξεργασίας και η εκκαθάριση και ο διακανονισμός

πραγματοποιούνται εντός της τράπεζας (συναλλαγές «on-us»). Όταν συμμετέχουν διαφορετικές τράπεζες, επιβάλλεται η επεξεργασία, η εκκαθάριση και ο διακανονισμός να πραγματοποιούνται μέσω φορέα επεξεργασίας συστήματος. Εάν ισχύει ο διαχωρισμός συστήματος από τον φορέα επεξεργασίας, οι τράπεζες θα μπορούν να επιλέξουν τον φορέα επεξεργασίας.

Τα τετραμερή συστήματα θα υποχρεωθούν να πραγματοποιήσουν εκτεταμένες αλλαγές στα επιχειρηματικά τους μοντέλα λόγω του SEPA – π.χ. να διαχωρίσουν τα συστήματά τους από τον φορέα επεξεργασίας και να κρατήσουν σε απόσταση τον δικό τους φορέα επεξεργασίας. Εάν τα τριμερή συστήματα με φορείς που έχουν σχετική άδεια απαλλάσσονταν από την υποχρέωση διαχωρισμού του συστήματος από τον φορέα επεξεργασίας, θα αποκτούσαν ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των τετραμερών συστημάτων. Ο διαχωρισμός θα ωφελούσε την ανάπτυξη μιας πραγματικής αγοράς υπηρεσιών επεξεργασίας.

Το Ευρωσύστημα θα διερευνήσει περαιτέρω τα ζητήματα που αναφέρονται παραπάνω εν ευθέτω χρόνω.

Εξέλιξη των προμηθειών και των τιμών των καρτών εντός του SEPA

Ορισμένοι ενδιαφερόμενοι φορείς της αγοράς τόνισαν ότι σε κάποιες χώρες ο SEPA θα επιφέρει αναπόφευκτα, για τους καταναλωτές και τους εμπόρους, αυξήσεις στις προμήθειες των καρτών, λόγω της σύγκλισης στο μέσο επίπεδο τιμών και του περιορισμού των δυνατοτήτων για μεταφορά κόστους. Πρόκειται για ένα πολύ ευαίσθητο θέμα που απασχολεί το Ευρωσύστημα. Γενικά, το επίπεδο τιμών και το επίπεδο υπηρεσιών θα πρέπει να είναι το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας την οποία καθοδηγεί η αγορά. Ο SEPA δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία για την αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών. Σύμφωνα με τα μηνύματα που έχει ήδη μεταδώσει, το Ευρωσύστημα επιβεβαιώνει τη κατεύθυνση πολιτικής που ακολουθεί σχετικά με την ανάγκη να διατηρήσει

την υψηλή αποδοτικότητα και τα χαμηλά επίπεδα προμηθειών που προσφέρουν σήμερα τα συστήματα πληρωμών με κάρτα και οι φορείς επεξεργασίας σε διάφορες χώρες στην παρούσα έκθεση.

Από την άποψη αυτή, ένα πλαίσιο για την παρακολούθηση των προμηθειών των καρτών θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο. Το Ευρωσύστημα έχει τονίσει ότι οι τράπεζες θα πρέπει να ωφεληθούν από ένα τέτοιο πλαίσιο παρακολούθησης, το οποίο αναμένεται ότι θα τις βοηθήσει να αμυνθούν κατά των αβάσιμων κατηγοριών στον τομέα της τιμολόγησης· θα πρέπει συνεπώς να υιοθετήσουν μια θετική στάση ως προς το πλαίσιο αυτό. Η ιδέα του πλαισίου για την παρακολούθηση των προμηθειών των καρτών (δηλ. τη συλλογή δεδομένων χωρίς την πρόθεση ελέγχου των τιμών) βρήκε θερμή υποδοχή από τους χρήστες. Ορισμένες τράπεζες αμφισβήτησαν την αρμοδιότητα του Ευρωσυστήματος και την ταυτόχρονη συμμετοχή του Ευρωσυστήματος και της Επιτροπής της ΕΕ, η οποία, όπως υποστήριξαν, θα μπορούσε να οδηγήσει σε μη συνεπή αποτελέσματα· διατύπωσαν επίσης τις υποψίες ότι το πλαίσιο ενδέχεται να χρησιμοποιείται ως μηχανισμός ελέγχου των τιμών. Αντίθετα, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού υποστήριξε θερμά την ιδέα ενός πλαισίου για την παρακολούθηση των προμηθειών των καρτών. Το Ευρωσύστημα διερευνά σήμερα κατά πόσο, και με ποιο τρόπο, θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα τέτοιο πλαίσιο.

Ο ρόλος των εμπόρων στη μετάπτωση στον SEPA

Οι έμποροι, ως τελικοί χρήστες, μπορούν να επηρεάσουν ακόμη την ανάπτυξη του σχεδίου SEPA. Η μετάπτωση στον SEPA δεν θα πρέπει να καθοδηγείται μόνο από την προσφορά, αλλά και από τη ζήτηση. Στο πλαίσιο του SEPA προβλέπεται, για παράδειγμα, η ολοένα και μεγαλύτερη τυποποίηση των τερματικών POS και οι έμποροι θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν οποιονδήποτε προμηθευτή τερματικών ή/και αποδέκτη συναλλαγών με κάρτα στη ζώνη του ευρώ ο οποίος θα αναλάβει την επεξεργασία των πληρωμών τους.

Το Ευρωσύστημα καλεί τους εμπόρους (i) να υιοθετήσουν τα πρότυπα του SEPA σχετικά με τα τερματικά POS, (ii) να στηρίξουν τα νέα ευρωπαϊκά συστήματα καρτών κάνοντας δεκτές αυτές τις κάρτες εφόσον υφίστανται ισχυρά επιχειρηματικά κίνητρα και (iii) να συνεργαστούν για την καταπολέμηση της απάτης. Επιπλέον, το EPC καλείται να παροτρύνει τους εμπόρους να συμμετέχουν στην επικύρωση των προτύπων του SEPA και στα προγράμματα για την πρόληψη της απάτης.

1.2 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

1.2.1 ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΕΙ Η ΑΓΟΡΑ

Διαλειτουργικότητα και δυνατότητα πρόσβασης των υποδομών

Στην τέταρτη έκθεση προόδου για τον SEPA, το Ευρωσύστημα κάλεσε τις υποδομές εκκαθάρισης και διακανονισμού πληρωμών μικρής αξίας της ζώνης του ευρώ (ανεξάρτητα από το εάν παρέχονται από τον ιδιωτικό τομέα ή τις ΕθνΚΤ) να δημιουργήσουν το κατάλληλο πλαίσιο, προκειμένου να συζητήσουν τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να επιτευχθεί πλήρης διαλειτουργικότητα. Διαλειτουργικότητα είναι η ικανότητα μιας υποδομής να επεξεργάζεται πληρωμές – άμεσα ή έμμεσα – με βάση τον κανονισμό SCT ή/και τον κανονισμό SDD από οποιαδήποτε τράπεζα της ζώνης του ευρώ. Κατόπιν αυτής της πρόσκλησης, η ευρωπαϊκή ένωση αυτοματοποιημένου συστήματος εκκαθάρισης (European Automated Clearing House Association – EACHA) άρχισε να σχεδιάζει την ανάπτυξη ενός πλαισίου διαλειτουργικότητας για τις υποδομές διακανονισμού και εκκαθάρισης πληρωμών μικρής αξίας. Όρισε κριτήρια που στηρίζουν την τεχνική διαλειτουργικότητα όσον αφορά τις ροές πληροφοριών και διακανονισμού. Το Μάιο του 2007 ζητήθηκε η γνώμη του Ευρωσυστήματος και του EPC σχετικά με τα εν λόγω κριτήρια. Το Ευρωσύστημα ενθαρρύνει την EACHA να συνεχίσει τις εργασίες της σε θέματα διαλειτουργικότητας, καλεί όλες τις υποδομές να συμβάλουν στις εν λόγω εργασίες και προσδοκά ότι η EACHA θα ολοκληρώσει σύντομα τη συμφωνία σχετικά με μια κοινή ομάδα κριτηρίων διαλειτουργικότητας.

Όπως έχει ήδη αναφέρει το Ευρωσύστημα, μόλις γίνουν διαθέσιμες οι κοινές συμβάσεις διαλειτουργικότητας, καμία υποδομή δεν θα πρέπει να αρνείται τη δημιουργία σύνδεσης με μια άλλη, εφόσον το παρεπόμενο κόστος επιβαρύνει, κατ' αρχήν, την υποδομή που υποβάλλει το αίτημα. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν συνεπάγεται ότι κάθε υποδομή πρέπει να συνδέεται άμεσα με κάθε άλλη υποδομή στη ζώνη του ευρώ· οι συνδέσεις μπορούν να γίνονται και με έμμεσο τρόπο. Το Ευρωσύστημα αναμένει ότι θα δημιουργηθεί ένα δίκτυο μεταξύ των υποδομών, το οποίο θα επιτρέπει στις επιμέρους υποδομές να παρέχουν πλήρη πρόσβαση στους πελάτες τους. Ο τρόπος δημιουργίας αυτού του δικτύου, κατά τη γνώμη του Ευρωσυστήματος, είναι μια επιχειρηματική απόφαση που θα πρέπει να λάβει κάθε επιμέρους υποδομή. Προκειμένου να επιτευχθεί η διαλειτουργικότητα σε τεχνικό επίπεδο, θα πρέπει να θεσπιστούν κοινές προδιαγραφές όσον αφορά τη διασύνδεση για να μπορέσουν οι υποδομές να συνδεθούν εύκολα μεταξύ τους. Από επιχειρηματική άποψη, η διαλειτουργικότητα απαιτεί την ύπαρξη κοινών επιχειρηματικών διαδικασιών. Εάν ληφθεί υπόψη το κόστος, η τεχνική πολυπλοκότητα και ο χρόνος επεξεργασίας, φαίνεται ότι δεν θα πρέπει να εμπλακούν περισσότεροι από δύο διαμεσολαβητές (CSM ή τράπεζες) για να είναι αποδοτική αυτή η ρύθμιση.

Η πρόσβαση σε κάθε υποδομή θα πρέπει να είναι δίκαιη και ανοικτή, εφόσον οι συμμετέχοντες προστατεύονται από αδικαιολόγητους κινδύνους που απορρέουν από τη συμμετοχή τρίτων. Το Ευρωσύστημα θεωρεί σκόπιμο να επαναδιατυπώσει αυτή την απαίτηση, ούτως ώστε να τονίσει ότι θα πρέπει να καταργηθεί κάθε περιορισμός γεωγραφικής φύσης που επιβάλλεται σήμερα στους συμμετέχοντες στη ζώνη του ευρώ όσον αφορά την πρόσβαση σε υποδομές. Επιπλέον, κανένας φορέας δεν θα πρέπει να επιβάλλει σε καμία τράπεζα ή τραπεζική κοινότητα τη χρήση συγκεκριμένης υποδομής (είτε ως άμεσος είτε ως έμμεσος συμμετέχοντας) ή συγκεκριμένων αποκλειστικών τεχνικών προτύπων. Εάν συνέβαινε αυτό, οι τράπεζες ή οι τραπεζικές κοινότητες θα «εγκλωβίζονταν» σε μία υποδομή

και δεν θα είχαν την ελευθερία να επιλέξουν κάποια άλλη.

Παράλληλη επεξεργασία

Για μια μεταβατική περίοδο, η παράλληλη επεξεργασία των μέσων πληρωμών SEPA και των αντίστοιχων εθνικών θα είναι αναπόφευκτη. Η μετατροπή των εθνικών συναλλαγών πληρωμής σε μορφή SEPA, και αντίστροφα, ενδέχεται να προκαλέσει περισσότερα προβλήματα. Ορισμένες τράπεζες θα στηριχθούν πιθανώς σε υπηρεσίες που παρέχονται από εξωτερικούς παρόχους (π.χ. τις υποδομές) για να επιτύχουν τη μετατροπή από τις μορφές SEPA στις εθνικές μορφές εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί η απαραίτητη προσαρμογή των εσωτερικών τους συστημάτων ώστε να χειρίζονται τις μορφές SEPA. Εξαιτίας αυτού, θα μπορούσε να δημιουργηθεί ο κίνδυνος να χαθούν κατά τη μετατροπή οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις εισερχόμενες πληρωμές που χρησιμοποιούν τη μορφή SEPA ή, εναλλακτικά, να μην μπορούν να συμπεριληφθούν οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την επεξεργασία μιας εξερχόμενης πληρωμής στη μορφή SEPA, καθώς δεν υποστηρίζονται από την εθνική μορφή. Εάν οι διευκολύνσεις μετατροπής χρησιμοποιούνται από τράπεζες οι οποίες δεν έχουν ακόμη ενημερώσει τα εσωτερικά τους συστήματα, οι εν λόγω τράπεζες και οι οικείοι φορείς επεξεργασίας ή το αυτοματοποιημένο σύστημα εκκαθάρισης (automated clearing house – ACH) πρέπει να διασφαλίσουν την ακεραιότητα των σχετικών πληροφοριών.

Διαφάνεια υπηρεσιών και τιμολόγησης

Η διαφάνεια τόσο των υπηρεσιών όσο και της τιμολόγησης μπορεί να προαγάγει τον ανταγωνισμό και πιθανώς να αποδειχθεί ιδιαίτερα επωφελής για τους μικρούς χρήστες που διαθέτουν μικρή ή μηδενική διαπραγματευτική δύναμη. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι τιμές για τις υπηρεσίες εκκαθάρισης είναι σε ορισμένο βαθμό διαπραγματεύσιμες μεταξύ των μερών κάθε συγκεκριμένης συμβατικής ρύθμισης (σε αντίθεση με τις τιμές καταναλωτή), η δημοσίευση των βασικών τιμών. Οι εν λόγω δημοσιευμένες τιμές ενδέχεται να διαφέρουν

αρκετά από την πραγματική συμφωνημένη τιμή για μια συγκεκριμένη σύμβαση, μετά από διαπραγμάτευση των μεταβλητών όπως τα πακέτα υπηρεσιών, ο όγκος και η διάρκεια της σύμβασης. Όλες οι υποδομές, συμπεριλαμβανομένων και όσων διαχειρίζονται οι ΕθνΚΤ, οι οποίες οφείλουν να δώσουν το παράδειγμα στον τομέα αυτό, θα πρέπει να δημοσιεύσουν τις τιμές τους.

Δημιουργία διάφορων επιχειρηματικών μοντέλων για τις υποδομές

Κατά την προετοιμασία τους για τον SEPA, οι υποδομές εκκαθάρισης και διακανονισμού πληρωμών μικρής αξίας βρίσκονται στο στάδιο κατάρτισης διάφορων επιχειρηματικών μοντέλων· έννοιες όπως «περιορισμένο» και «ευρύ», καθώς και «ακτινωτό» (hub and spokes) έχουν χρησιμοποιηθεί για να περιγράψουν τα μοντέλα αυτά. Τα ACH που προσφέρουν κυρίως υπηρεσίες εκκαθάρισης και διακανονισμού μόνο για τις βασικές πληρωμές SEPA θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν «περιορισμένα», ενώ όσα προσφέρουν και άλλες υπηρεσίες – π.χ. επεξεργασία υπηρεσιών υποστήριξης (back-office), κοινοποιήσεις και πληροφορίες λογιστικής, πρόσθετες λειτουργίες για συγκεκριμένα προϊόντα (π.χ. πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες), συγκεκριμένες ομάδες και πελάτες – θα μπορούσαν να θεωρηθούν «ευρεία». Το Ευρωσύστημα χαιρετίζει τη δημιουργία διάφορων ανταγωνιστικών επιχειρηματικών μοντέλων, καθώς έτσι οι τράπεζες θα έχουν το δικαίωμα επιλογής.

1.2.2 ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕ ΤΟΝ SEPA

Το Ευρωσύστημα έχει ορίσει κριτήρια για την αξιολόγηση της συμβατότητας των υποδομών με τον SEPA. Όλες οι υποδομές καλούνται να συμμορφωθούν με αυτά τα κριτήρια, τα οποία αφορούν την επεξεργασία πληρωμών, την διαλειτουργικότητα μεταξύ των υποδομών, την ικανότητα λήψης και αποστολής, καθώς και τις προϋποθέσεις πρόσβασης και τη διαφάνεια.

Τα τέσσερα κριτήρια συμβατότητας με τον SEPA

Το Ευρωσύστημα ζητά από τις υποδομές να πληρούν ορισμένες απαιτήσεις προκειμένου να είναι συμβατές με τον SEPA και τις καλεί:

- (i) να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του πλαισίου PE-ACH/CSM, του κανονισμού SCT ή/και του κανονισμού SDD, των κατευθυντήριων γραμμών εφαρμογής και των σχετικών προτύπων UNIFI (ISO 20022) XML και να είναι έτοιμες να στηρίζουν τις δοκιμές του συστήματος όπως έχουν προγραμματιστεί από το EPC·
- (ii) να υιοθετήσουν κανόνες διαλειτουργικότητας – δηλαδή, προδιαγραφές διασύνδεσης και επιχειρηματικές διαδικασίες σχετικά με την ανταλλαγή εντολών πληρωμής για μεταφορές πιστώσεων SEPA και άμεσες χρεώσεις SEPA μεταξύ των τραπεζών και των υποδομών, καθώς και μεταξύ των υποδομών – οι οποίοι, κατά προτίμηση, θα έχουν θεσπιστεί με αμοιβαία συμφωνία των σχετικών CSM, και να αναλάβουν να δημιουργήσουν μια σύνδεση με οποιαδήποτε άλλη υποδομή κατόπιν αιτήματος, με βάση την αρχή ότι το κόστος δημιουργίας σύνδεσης επιβαρύνει την υποδομή που υπέβαλε το αίτημα·
- (iii) να είναι σε θέση να αποστέλλουν ή να λαμβάνουν πληρωμές σε ευρώ προς ή από όλες τις τράπεζες στη ζώνη του ευρώ, άμεσα ή έμμεσα μέσω διαμεσολαβητριών τραπεζών ή ακόμη μέσω συνδέσεων μεταξύ υποδομών (δηλαδή, να παρέχουν πλήρη προσβασιμότητα)· και
- (iv) να επιτρέπουν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να επιλέγουν υποδομή με βάση τις υπηρεσίες και τις τιμές και, επομένως, να μην επιβάλλουν αδικαιολόγητους περιορισμούς όσον αφορά την πρόσβαση. Επίσης, δεν θα πρέπει να υποχρεώνουν τους χρήστες να επεξεργάζονται ορισμένους τύπους πληρωμών σε συγκεκριμένη υποδομή ή μέσω συγκεκριμένων αποκλειστικών προτύπων, ή να επιβάλλουν

υποχρεώσεις συμμετοχής στους χρήστες άλλων υποδομών, ενώ θα πρέπει να διασφαλίζουν πλήρη διαφάνεια υπηρεσιών και τιμολόγησης.

Προθεσμία συμβατότητας με τον SEPA

Η πρώτη απαίτηση θα πρέπει να πληρούται μέχρι την έναρξη του SEPA τον Ιανουάριο του 2008, ενώ η συμμόρφωση με τις υπόλοιπες απαιτήσεις θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο έως το τέλος του 2010.

Το Ευρωσύστημα αναμένει ότι οι υποδομές που δεν θα είναι συμβατές με τον SEPA μετά το τέλος του 2010 και δεν σκοπεύουν να γίνουν, να παύσουν τελικά τις εργασίες τους.

Αξιολόγηση συμβατότητας

Η συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις θα πρέπει να ελέγχεται από τους ίδιους τους φορείς διαχείρισης υποδομών, μέσω αυτοαξιολόγησης. Από την άποψη αυτή, το Ευρωσύστημα σκοπεύει να καταρτίσει και να κοινοποιήσει πιο λεπτομερείς όρους αναφοράς το δεύτερο εξάμηνο του 2007, τους οποίους θα πρέπει να χρησιμοποιούν οι υποδομές ως κατευθυντήριες γραμμές στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης. Οι αυτοαξιολογήσεις των υποδομών θα πρέπει να δημοσιοποιούνται, για να μπορούν οι συμμετέχοντες στην αγορά να είναι βέβαιοι ότι οι υποδομές που χρησιμοποιούν είναι συμβατές με τον SEPA. Η πλήρης διαφάνεια θα επέτρεπε τη συγκρισιμότητα των αυτοαξιολογήσεων και θα συνέβαλε στην αποφυγή ασυμβατότητας και σφαλμάτων. Το EPC καλείται να λάβει υπόψη του αυτά τα κριτήρια κατά την επανεξέταση των πολιτικών σχετικά με τις υποδομές των συστημάτων πληρωμών (π.χ. επικαιροποιώντας το πλαίσιο PE-ACH/CSM).

1.3 ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΠΛΕΟΝ ΝΑ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Έως σήμερα, το EPC έχει επικεντρωθεί στα πρότυπα για τον τομέα μεταξύ τραπεζών και ήταν διστακτικό όσον αφορά τον καθορισμό

προτύπων στους τομείς συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες και από τράπεζες προς πελάτες, καθώς οι τομείς αυτοί θεωρούνται ότι εμπίπτουν στο πεδίο του ανταγωνισμού. Ωστόσο, το Ευρωσύστημα θεωρεί ότι ένας ελάχιστος βαθμός εναρμόνισης είναι επίσης απαραίτητος στον τομέα αυτόν και ότι δεν θα έθιγε τον ανταγωνισμό. Οι τελικοί χρήστες, και ιδιαίτερα όσοι είναι εγκατεστημένοι σε πολλές χώρες, θα αποδεχθούν το σχετικό με τον SEPA κόστος και θα συμμετάσχουν στη μετάπτωση μόνο εάν ο SEPA τους επιτρέψει να επιτύχουν ένα υψηλό επίπεδο πλήρως αυτοματοποιημένης επεξεργασίας (end-to-end straight-through processing-STP) χωρίς εθνικές αποκλίσεις. Αυτό είναι ουσιώδους σημασίας για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη επεξεργασία των πληρωμών.

Επομένως, το Ευρωσύστημα καλεί το EPC να προβεί στην κατάρτιση προτύπων και κατευθυντηρίων γραμμών εφαρμογής στον τομέα συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες και αντίστροφα, ιδίως όσον αφορά δομημένα δεδομένα για τα εμβάσματα και την αυτόματη συμφωνία λογαριασμών στο πλαίσιο των μεταφορών πιστώσεων και των άμεσων χρεώσεων SEPA.

Επιπλέον, σημαντικότερος στόχος του SEPA είναι να εγκρίνει χαρακτηριστικά προσανατολισμένα προς το μέλλον και να προωθήσει την καινοτομία· επομένως, το Ευρωσύστημα προτείνει να μπορούν οι υποδομές να επεξεργάζονται το πλήρες υποσύνολο SEPA των προτύπων ISO 20022 XML (δηλαδή, τα αποκαλούμενα κίτρινα και λευκά πεδία δεδομένων). Έτσι, οι τράπεζες και οι υποδομές θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν μελλοντικές εξελίξεις στον τομέα των πρόσθετων προαιρετικών υπηρεσιών και κάθε νέου συστήματος που μπορεί να δημιουργηθεί. Το EPC θα πρέπει να καταρτίσει το συντομότερο δυνατό τους κανόνες χρήσης για τα εν λόγω μηνύματα, τα οποία θα επιτρέψουν την πλήρως αυτοματοποιημένη επεξεργασία. Για να μπορέσουν οι τράπεζες να προσφέρουν καινοτόμες υπηρεσίες, οι υποδομές πρέπει να διασφαλίσουν ότι δεν απειλείται η πλήρης

μεταβίβαση των απαραίτητων στοιχείων για τις εν λόγω υπηρεσίες.

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Το Ευρωσύστημα θα ήθελε να υπενθυμίσει ότι υπάρχει ανάγκη να πραγματοποιηθούν επείγοντως εργασίες σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια των πληρωμών, ιδιαίτερα στους τομείς των τραπεζικών εργασιών μέσω του διαδικτύου (internet banking), των πληρωμών με κάρτες μέσω του διαδικτύου και των ηλεκτρονικών πληρωμών. Η τραπεζική κοινότητα έχει συμφέρον να εγγυηθεί την ασφάλεια στον τομέα συναλλαγών από τράπεζες προς πελάτες, δεδομένου ότι από την έλλειψη ασφάλειας θα μπορούσαν να προκύψουν χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και κίνδυνοι απώλειας εταιρικής φήμης. Οι τελευταίοι δεν θα πρέπει να υποτιμηθούν, καθώς η εμπιστοσύνη του κοινού στη χρήση νέων προϊόντων θα διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο για την επιτυχημένη μετάπτωση στον SEPA. Το Ευρωσύστημα δεν θεωρεί ότι είναι σκόπιμο η κάθε τράπεζα να είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για τη διαχείριση κινδύνων. Επομένως το EPC, ως «ιδιοκτήτης» των συστημάτων μεταφοράς πιστώσεων και άμεσης χρέωσης SEPA, καλείται να αξιολογήσει τις απειλές, να δημιουργήσει ένα σύνολο βέλτιστων πρακτικών και να ενθαρρύνει τις τράπεζες να τις εφαρμόζουν.

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ (IBAN) ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (BIC)

Πλέον των παραπάνω προσπαθειών για τυποποίηση, οι τράπεζες θα πρέπει να ενθαρρύνουν ενεργά τους πελάτες τους να χρησιμοποιούν τους κωδικούς IBAN και BIC. Οι τράπεζες θα πρέπει να καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες ούτως ώστε να γίνουν οι κωδικοί IBAN και BIC γνωστοί στους πελάτες τους, π.χ. αναφέροντάς τους στα αντίγραφα κίνησης λογαριασμού, στις εφαρμογές στο διαδίκτυο (internet banking) και στις κάρτες πληρωμών. Λόγω της μετάβασης στον κωδικό IBAN, οι εταιρείες θα πρέπει να αλλάξουν τους αριθμούς λογαριασμών όλων των πελατών τους. Ωστόσο, καθώς οι εταιρείες

(ιδιαίτερα οι μεγάλες που έχουν πολλούς πελάτες, όπως οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών ή οι ασφαλιστικές εταιρείες) ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προβλήματα στο να προμηθευτούν τους κωδικούς IBAN και BIC από τους πελάτες τους, θα πρέπει να υπάρξει κάποια κοινή λύση για τη μετατροπή των εθνικών αριθμών λογαριασμών και κωδικών αναγνώρισης σε κωδικούς IBAN και BIC. Το EPC και οι εθνικές τραπεζικές κοινότητες θα πρέπει επομένως να ακολουθήσουν κοινή προσέγγιση όσον αφορά τη μετάπτωση στους κωδικούς IBAN και BIC.

Παράλληλα, το Ευρωσύστημα θα ήθελε να ζητήσει πάλι από το EPC να βρει μια μακροχρόνια λύση όσον αφορά τη δημιουργία ενός πιο εύχρηστου κωδικού για την αναγνώριση λογαριασμών από τον κωδικό IBAN. Κατά την εξεύρεση μακροχρόνιας λύσης, θα πρέπει να επανεξεταστεί η έννοια της φορητότητας αριθμού λογαριασμού. Η συμπλήρωση μιας εντολής πληρωμής μόνο με τον κωδικό IBAN θα είναι αναπόφευκτα πολύπλοκη και θα ενέχει μεγάλες πιθανότητες σφάλματος, καθώς ο κωδικός IBAN μπορεί να περιλαμβάνει έως 31 χαρακτήρες στον SEPA. Από την άποψη αυτή, έχουν γίνει κάποιες πρώτες προσπάθειες καθώς τα δύο διαφορετικά πρότυπα για τον κωδικό IBAN (δηλαδή, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τραπεζικών Προτύπων – European Committee of Banking Standards ή ECBS – και του οργανισμού ISO) ευθυγραμμίστηκαν πρόσφατα σε ένα πρότυπο (δηλαδή, το ISO 13616). Επιπλέον, το EPC έχει καθορίσει απαιτήσεις όσον αφορά τις βάσεις δεδομένων IBAN/BIC, επιτρέποντας έτσι στις τράπεζες να κάνουν μετατροπές από τα αντίστοιχα εθνικά στοιχεία δρομολόγησης (routing) στον κωδικό BIC.

ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΠΡΟΤΥΠΑ XML

Στον τομέα συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες, το EPC συνιστά τη χρήση, χωρίς να είναι υποχρεωτική, των νέων προτύπων XML. Επομένως, όσον αφορά τους χρήστες, δεν είναι σαφές εάν, και για πόσο διάστημα, τα παλαιά πρότυπα και μορφές θα υποστηρίζονται από τις τράπεζές τους. Οι εταιρείες και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδιαίτερα αυτές που είναι

εγκατεστημένες σε πολλές χώρες, δεν γνωρίζουν επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι συναλλαγές SEPA μπορούν να ενεργοποιηθούν χωρίς να χρησιμοποιηθούν τα νέα πρότυπα XML, και επομένως χρειάζονται μεγαλύτερη καθοδήγηση όσον αφορά τις αλλαγές που σχετίζονται με τα πρότυπα αυτά. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή των προτύπων XML πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο, ανεξαρτήτως χώρας, τραπεζικής κοινότητας ή μεμονωμένης τράπεζας. Το EPC καλείται να μεριμνήσει καταλλήλως ώστε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα στον τομέα αυτό και να παρέχονται πάντα στους χρήστες λεπτομερείς επεξηγήσεις.

1.4 ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ SEPA ΜΕ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Οι πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν ενδεχομένως ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών υπηρεσιών που εμπλουτίζουν με χαρακτηριστικά τα βασικά συστήματα πληρωμών SEPA που έχει καθορίσει το EPC. Οι υπηρεσίες αυτές, οι οποίες παρέχονται κυρίως στον τομέα συναλλαγών από πελάτες προς τράπεζες και αντίστροφα, αφορούν, ενδεικτικά, τους κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές απαιτήσεις (π.χ. υποχρεώσεις παροχής στοιχείων στον τομέα του ισοζυγίου πληρωμών), τη συμπλήρωση των βασικών συστημάτων SEPA προκειμένου να ικανοποιούνται οι ανάγκες των τελικών χρηστών και την προσθήκη καινοτόμων χαρακτηριστικών στα βασικά συστήματα SEPA (π.χ. ηλεκτρονική τιμολόγηση και ηλεκτρονική συμφωνία λογαριασμών). Επιπλέον, αναμένεται ότι οι πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες θα χρησιμοποιηθούν από τις εθνικές τραπεζικές κοινότητες για να συμπληρώσουν τα βασικά συστήματα SEPA με εθνικές ιδιαιτερότητες, προκειμένου να διευκολυνθούν οι πελάτες κατά τη μετάβαση από τις υπάρχουσες εθνικές μορφές στις νέες μορφές SEPA.

ΟΙ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΦΕΡΟΥΝ ΣΥΝΕΧΙΣΗ Ή ΕΠΑΝΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ

Τα διάφορα αυτά είδη πρόσθετων προαιρετικών υπηρεσιών μπορεί να έχουν πολύ διαφορετικές συνέπειες για την επιτυχία του SEPA. Ορισμένες από αυτού του είδους τις υπηρεσίες, όπως η ηλεκτρονική τιμολόγηση ή η ηλεκτρονική συμφωνία λογαριασμών, θεωρούνται ότι συμβάλλουν στην ενίσχυση της καινοτομίας και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών πληρωμών, καθώς προσθέτουν αξία στις βασικές πληρωμές. Άλλες πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες, που έχουν ως μοναδικό στόχο τη διατήρηση των εθνικών ιδιαιτεροτήτων, ενέχουν τον κίνδυνο διαιώνισης του κατακερματισμού της ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών σε εθνικές αγορές. Αυτό θα είναι ακριβώς το αντίθετο από αυτό που προσπαθεί να επιτύχει ο SEPA και θα πρέπει επομένως να αποφευχθεί. Το Ευρωσύστημα ζητά από το EPC να βρει τον κοινό παρονομαστή σε αυτές τις εθνικές πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες και να τις ενσωματώσει όσο πιο ομοιόμορφα γίνεται στις επόμενες ενημερώσεις των κανονισμών SCT και SDD.

ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το Ευρωσύστημα θεωρεί ότι θα πρέπει να επικροτείται η χρήση εφευρετικών πρόσθετων προαιρετικών υπηρεσιών, καθώς είναι απολύτως απαραίτητες για την ενίσχυση της καινοτομίας. Βασικό καθήκον για τον κλάδο των υπηρεσιών πληρωμών στον τομέα αυτό είναι η εξασφάλιση της σωστής ισορροπίας μεταξύ των αντικρουόμενων δυνάμεων που αφορούν, αφενός, την ενίσχυση της καινοτομίας και τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας και, αφετέρου, τη διατήρηση του κατακερματισμού.

Το EPC έχει αντιμετωπίσει τον κίνδυνο του κατακερματισμού ορίζοντας ότι οι πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες πρέπει να συμμορφώνονται με τρεις αρχές: (i) οι πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες δεν θα πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τη λειτουργικότητα των συστημάτων SEPA· (ii) θα πρέπει να υπάρχει διαφάνεια· και (iii) θα πρέπει να εξελίσσονται

με βάση τις ανάγκες της αγοράς (από την άποψη αυτή, το EPC μπορεί να ενσωματώνει ευρέως χρησιμοποιούμενες πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες στα συστήματα SEPA). Το Ευρωσύστημα υποστηρίζει τις τρεις αρχές του EPC.

Για έναν ανταγωνιστικό και καινοτόμο SEPA που θα είναι προσανατολισμένος προς το μέλλον, ο τραπεζικός κλάδος θα πρέπει να διασφαλίσει ότι όλες οι πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες χαρακτηρίζονται από απόλυτη διαφάνεια. Το Μάρτιο του 2007, το EPC υιοθέτησε ορισμένους βασικούς κανόνες για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Αποφασίστηκε ότι θα πρέπει να υπάρχει διαφάνεια σε σχέση με τις πρόσθετες προαιρετικές υπηρεσίες σε επίπεδο τραπεζικής κοινότητας και, ιδιαίτερα, ότι τα λεπτομερή στοιχεία των εν λόγω υπηρεσιών όσον αφορά τη χρήση δεδομένων που περιλαμβάνονται στα πρότυπα πληρωμών SEPA «UNIFI ISO 2002 XML» (συμπεριλαμβανομένων των κανόνων χρήσης που αφορούν όλη την κοινότητα για το βασικό υποχρεωτικό υποσύνολο SEPA) θα πρέπει να δημοσιεύονται σε δικτυακό τόπο που είναι διαθέσιμος στο κοινό (στην τοπική γλώσσα και στα αγγλικά). Το Ευρωσύστημα συνιστά στις υποδομές να κάνουν τις απαραίτητες προετοιμασίες ώστε να μπορούν να διαβιβάζουν τόσο τα υποχρεωτικά όσο και τα προαιρετικά πεδία των μηνυμάτων πληρωμών του SEPA, προκειμένου να μη δημιουργηθούν προβλήματα στη διαδικασία επεξεργασίας πρόσθετων προαιρετικών υπηρεσιών.

Μια γενικευμένη κατανόηση σχετικά με το ποιες υπηρεσίες προσφέρονται και χρησιμοποιούνται ευρέως σε όλη την Ευρώπη θα υπάρξει χάρη στη διαφάνεια, η οποία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις καινοτόμες υπηρεσίες, αλλά και σε αυτές που προκύπτουν από τις κανονιστικές απαιτήσεις καθώς και σε όσες αποσκοπούν στο να διευκολύνουν τη μετάβαση από τις εθνικές μορφές στις μορφές SEPA.

ΠΡΩΘΩΣΗ ΕΦΕΥΡΕΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Μια από τις βασικές εργασίες σε αυτό τον τομέα θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας που μπορούν να

συνδυαστούν με τις ηλεκτρονικές πληρωμές του SEPA, γεγονός το οποίο θα αποτελέσει κίνητρο για την κατάργηση των συναλλαγών σε έντυπη μορφή σε έναν χώρο πληρωμών με πλήρως αυτοματοποιημένη επεξεργασία. Οι υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα υπηρεσιών με μοναδικό σκοπό να καταστήσουν τις διαδικασίες που προηγούνται ή έπονται της πληρωμής πιο αποδοτικές και να καταργήσουν τη χρήση εντύπων προς όφελος των πελατών. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση και η ηλεκτρονική συμφωνία λογαριασμών είναι υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας χάρη στις οποίες οι πελάτες λαμβάνουν λογαριασμούς εξ ολοκλήρου σε ηλεκτρονική μορφή (ηλεκτρονική τιμολόγηση) ή τα αρχεία των επιχειρήσεων και της δημόσιας διοίκησης ενημερώνονται αυτόματα μόλις διακανονιστούν οι λογαριασμοί (ηλεκτρονική συμφωνία λογαριασμών). Ο συνδυασμός των υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας με τις πληρωμές έχει ως αποτέλεσμα εξοικονόμηση χρόνου και κόστους για όλους τους ενδιαφερόμενους, καθώς οι υπηρεσίες μη ηλεκτρονικής μορφής και οι εργασίες που πραγματοποιούνται με μη μηχανικό τρόπο αντικαθίστανται με αυτοματοποιημένες διαδικασίες. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να προάγονται καθώς, χάρη σε αυτές, ο SEPA θα γίνει δυναμικός και με προσανατολισμό στο μέλλον.

Στις εθνικές αγορές πληρωμών μικρής αξίας, υπάρχουν ήδη σήμερα υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, συχνά όμως παρέχονται μόνο σε σχέση με τις εθνικές πληρωμές. Για να ολοκληρωθούν οι εργασίες σχετικά με τον SEPA, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω υπηρεσίες θα επιτύχουν το επίπεδο του SEPA ούτως ώστε να μπορούν να προσφέρονται στους πελάτες σε συνδυασμό με τις πληρωμές SEPA.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΕ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΥΝΔΕΣΗ (ONLINE) ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΚΙΝΗΤΟΥ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ

Το EPC προετοιμάζει την κατάρτιση ενός κοινού συστήματος για την ενεργοποίηση πληρωμών σε εμπόρους που βρίσκονται σε απευθείας σύνδεση – τις πληρωμές SEPA σε απευθείας σύνδεση. Τον Ιούνιο του 2007, το EPC αποφάσισε να διοργανώσει εθνική

διαβούλευση. Η πρόταση βασίζεται σε σημερινές εθνικές λύσεις που συνδυάζονται με τη μεταφορά πιστώσεων SEPA. Πρόκειται για μια υπηρεσία προστιθέμενης αξίας η οποία θα προσφέρει στους καταναλωτές που χρησιμοποιούν εφαρμογές για τραπεζικές συναλλαγές σε απευθείας σύνδεση (online banking) μια εύκολη λύση πληρωμής όταν πραγματοποιούν τις αγορές τους στο διαδίκτυο. Το Ευρωσύστημα χαιρετίζει την εν λόγω πρωτοβουλία και ενθαρρύνει το EPC να συνεχίσει τις εργασίες αυτές, με σκοπό την ολοκλήρωσή τους έως το Δεκέμβριο του 2007, και να καταρτίσει ένα πλαίσιο ή ακόμη και κανονισμό σε αυτό τον τομέα.

Η ενεργοποίηση των πληρωμών σε απευθείας σύνδεση είναι μία μόνο από τις πολλές υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας οι οποίες, αφενός, θα κάνουν τη διαδικασία πληρωμής πιο αποδοτική για τους καταναλωτές και, αφετέρου, θα δημιουργήσουν νέες πηγές εσόδων για τον κλάδο των πληρωμών. Άλλες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας που μπορούν να συνδυαστούν με τις πληρωμές SEPA είναι η ηλεκτρονική τιμολόγηση, η ηλεκτρονική συμφωνία λογαριασμών και η ενεργοποίηση/επιβεβαίωση πληρωμής μέσω κινητού τηλεφώνου. Ειδικότερα, όσον αφορά τις πληρωμές μέσω κινητού τηλεφώνου, το Ευρωσύστημα ενθαρρύνει το EPC να συνεχίσει το έργο του στον τομέα αυτό και να υποβάλει σχετική πρόταση μέχρι το τέλος του 2007.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ENANTI ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το Ευρωσύστημα λαμβάνει υπόψη ότι ο τομέας των υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας είναι ανταγωνιστικός και ότι πρόκειται για έναν χώρο στον οποίο μπορεί να επικρατεί ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζικών και των μη τραπεζικών ιδρυμάτων. Υπάρχουν σήμερα διάφορες πρωτοβουλίες πέραν του EPC που αποσκοπούν στην εναρμόνιση των υφιστάμενων εθνικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε όλο τον SEPA. Για παράδειγμα, το σχέδιο «Εταιρικές Πράξεις σχετικά με τα Πρότυπα» (Corporate Action on Standards – CAST) της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εταιρικών Διαχειριστών Διαθεσίμων (European

Association of Corporate Treasurers – EACT) και η «Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης» (European E-invoicing Initiative - EEI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωσύστημα στηρίζει αυτού του είδους τις πρωτοβουλίες, καθώς θα είναι απαραίτητος ένας ελάχιστος βαθμός τυποποίησης μεταξύ των διαφόρων προτεινόμενων λύσεων για την αποφυγή του κινδύνου κατακερματισμού.

1.5 Ο ΕΝΙΑΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩ (SINGLE EURO CASH AREA)

Παρόλο που ο «Ενιαίος Χώρος Μετρητών σε Ευρώ» έχει γίνει πραγματικότητα για τους Ευρωπαίους πολίτες εδώ και πάνω από πέντε χρόνια, αυτό δεν ισχύει απαραίτητα για όλα τα υπόλοιπα μέρη που συμμετέχουν στον κύκλο ζωής των μετρητών. Για το λόγο αυτό, το Ευρωσύστημα έχει επανειλημμένως τονίσει τη σημασία ύπαρξης ενός περιβάλλοντος δικαίου ανταγωνισμού για τη διαχείριση μετρητών και έχει, αντιστοίχως, εφαρμόσει μια σειρά μέτρων σχετικά με τις υπηρεσίες που αφορούν μετρητά. Πιο πρόσφατα, το Φεβρουάριο του 2007, το Ευρωσύστημα υιοθέτησε έναν οδικό χάρτη με τις διαδικαστικές ενέργειες οι οποίες θα συμβάλλουν, μεσοπρόθεσμα, στη μεγαλύτερη σύγκλιση των σχετικών με μετρητά υπηρεσιών που παρέχουν οι ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ. Η μεγαλύτερη σύγκλιση είναι σημαντική γιατί θα επιτρέψει στα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη – ιδίως σε όσα επιδίδονται σε σημαντικές διασυννοριακές δραστηριότητες που βασίζονται σε μετρητά – να αποκομίσουν όλα τα οφέλη του κοινού νομίσματος και θα παρέχει δικαίους όρους ανταγωνισμού σε αυτά.

Παράλληλα τονίστηκε ότι το Ευρωσύστημα δεν προβλέπει τη δημιουργία συστήματος παροχής μετρητών που να είναι πανομοιότυπο για όλους. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα διάφορα εθνικά οικονομικά και γεωγραφικά περιβάλλοντα, ενώ για τη διαδικασία σύγκλισης χρειάζεται κάποιος βαθμός ευελιξίας όσον αφορά τις απαιτήσεις των πελατών, την υποδομή παροχής μετρητών και τις μεταβατικές περιόδους για την υλοποίηση. Το Ευρωσύστημα κατέληξε σε συμφωνία όσον αφορά τα ακόλουθα μέτρα:

- *Υλοποίηση της «πρόσβασης εξ αποστάσεως» σε υπηρεσίες σχετικές με μετρητά των ΕθνΚΤ: το μέτρο αυτό ρυθμίζει το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ΕθνΚΤ όταν παρέχουν υπηρεσίες σχετικές με μετρητά σε πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα εκτός της επικράτειάς τους («τράπεζες μη κάτοικοι»). Η πρόσβαση εξ αποστάσεως σε υπηρεσίες σχετικές με μετρητά των ΕθνΚΤ θα έχει υλοποιηθεί σε όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ μέχρι τον Ιούνιο του 2007. Στο πλαίσιο αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα το βασικό κώλυμα της διασυνοριακής διαχείρισης μετρητών σε μεγάλη κλίμακα στη ζώνη του ευρώ, δηλαδή οι διαφορετικοί εθνικοί κανόνες που διέπουν τις μεταφορές μετρητών και τη χρήση όπλων, δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Ευρωσυστήματος. Ωστόσο, το Ευρωσύστημα στηρίζει την πρωτοβουλία για τη διευκόλυνση των διασυνοριακών μεταφορών μετρητών.*
- *Αποδοχή καταθέσεων κερμάτων στα ταμεία των ΕθνΚΤ: σε γενικές γραμμές, υπεύθυνες για την έκδοση κερμάτων ευρώ είναι οι εθνικές αρχές και, στα περισσότερα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, οι ΕθνΚΤ θέτουν τα κέρματα ευρώ σε κυκλοφορία για λογαριασμό του οικείου Υπουργείου Οικονομικών. Σε λίγα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ έχουν επιβληθεί περιορισμοί όσον αφορά τις καταθέσεις εκ μέρους εμπορικών εταιρών (πλεοναζόντων) κερμάτων στη διεύθυνση ταμείων των ΕθνΚΤ. Το Ευρωσύστημα συμφώνησε ότι οι καταθέσεις κερμάτων από επαγγελματίες πελάτες θα γίνονται δεκτές σε όλες τις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ μέχρι το τέλος του 2007.*
- *Ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων με επαγγελματίες πελάτες για καταθέσεις και αναλήψεις μετρητών: το Ευρωσύστημα θα εξετάσει μια εναρμονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τους ηλεκτρονικούς τρόπους επικοινωνίας με τους επαγγελματίες πελάτες, η οποία να διασφαλίζει την ανταλλαξιμότητα των δεδομένων. Ειδικότερα, για να αποφευχθούν τυχόν*

διαφορές στις εφαρμογές για τους πελάτες στη ζώνη του ευρώ, θα πρέπει να υπάρχει ένας κοινός ορισμός όσον αφορά τη μορφή και το περιεχόμενο των δεδομένων. Σε εθνικό επίπεδο, οι ΕθνΚΤ έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν πρόσθετα εναλλακτικά πρότυπα.

- *Κατάργηση της απαίτησης για παρουσίαση των τραπεζογραμματίων κατ' όψη και κατά κεφαλή κατά τη διενέργεια καταθέσεων και αναλήψεων στις ΕθνΚΤ: οι τεχνολογικές εξελίξεις που έχουν σημειωθεί στις μέρες μας στα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων και τις αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ΑΤΜ) επιτρέπουν την ανάγνωση και την επεξεργασία των τραπεζογραμματίων και στις τέσσερις κατευθύνσεις. Ενόψει του στόχου του να εκπληρώσει τα καταστατικά του καθήκοντα αποτελεσματικά και, ταυτόχρονα, να χρησιμοποιήσει τις μηχανές και τους πόρους όλων των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στον κύκλο ζωής των μετρητών με τον πλέον αποδοτικό τρόπο, το Ευρωσύστημα θα εξετάσει εκ νέου την απαίτηση των περισσότερων ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ, σύμφωνα με την οποία τα τραπεζογραμμάτια, κατά την κατάθεση ή την ανάληψη στα ταμεία τους, πρέπει να παρουσιάζονται κατ' όψη και κατά κεφαλή.*
- *Επέκταση του ωραρίου συναλλαγών και μέτρα με αντίστοιχα αποτελέσματα: το Σεπτέμβριο του 2002, το Ευρωσύστημα συμφώνησε σε μια κοινή προσέγγιση όσον αφορά το ωράριο συναλλαγών και τους κανόνες χρεοπίστωσης. Το Ευρωσύστημα θα διερευνήσει τη δυνατότητα περαιτέρω εναρμόνισης του ωραρίου συναλλαγών ή θέσπισης μέτρων με αντίστοιχα αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες υποδομές που αφορούν τα μετρητά.*
- *Κοινά πρότυπα συσκευασίας για τις δωρεάν υπηρεσίες που παρέχουν οι ΕθνΚΤ όσον αφορά τα μετρητά: το Ευρωσύστημα θα διερευνήσει την πιθανότητα κατάρτισης*

περιορισμένου αριθμού προτύπων συσκευασίας (κατάλληλα, για παράδειγμα, για μικρές, μεσαίες και μεγάλες μεταφορές τραπεζογραμματίων) όσον αφορά τις δωρεάν υπηρεσίες που αφορούν μετρητά. Οι ΕθνΚΤ μπορούν να χρησιμοποιούν κι άλλες μορφές συσκευασίας, κατόπιν αιτήματος σε εθνικό επίπεδο.

Καθώς τα ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν επηρεάζουν τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη τα οποία συμμετέχουν στον κύκλο ζωής των μετρητών και δεδομένου ότι ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στις λειτουργίες και το κόστος, θα πραγματοποιηθούν διαβουλεύσεις και συζητήσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα χρονοδιαγράμματα αναμένεται ότι θα οριστικοποιηθούν προς το τέλος του 2007.

2 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΩΣΗ ΣΤΟΝ SEPA**2.1 ΕΘΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΩΣΗΣ****ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΑ ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2007 ΚΑΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ**

Στην τέταρτη έκθεση προόδου για τον SEPA, το Ευρωσύστημα ζήτησε από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να καταρτίσουν εθνικά σχέδια υλοποίησης και μετάπτωσης για να διευκολύνουν την ομαλή έναρξη του SEPA και την επακόλουθη μετάπτωση μιας κρίσιμης μάζας πληρωμών στο νέο περιβάλλον του SEPA. Παρόλο που στο τέλος του 2006 οι περισσότερες εθνικές κοινότητες δεν είχαν ολοκληρώσει τα σχέδια τους, όπως τους είχε ζητήσει αρχικά το Ευρωσύστημα, στη συνέχεια ενέτειναν τις προσπάθειές τους. Σήμερα, σχεδόν όλες οι εθνικές κοινότητες έχουν καθορίσει και δημοσιεύσει ολοκληρωμένα εθνικά σχέδια υλοποίησης, παρόλο που ορισμένα βρίσκονται στο στάδιο της οριστικοποίησης ή της βελτίωσης. Όλα τα εθνικά σχέδια υλοποίησης και μετάπτωσης πρέπει να οριστικοποιηθούν και να δημοσιευθούν μέχρι τα τέλη του 2007. Τα σχέδια θα πρέπει να είναι συγκεκριμένα και σαφή και να παρέχουν καθοδήγηση προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Το Ευρωσύστημα αναμένει ότι όλα τα σχέδια θα μεταφραστούν στην αγγλική γλώσσα για λόγους μεγαλύτερης διαφάνειας και ότι θα δημοσιευθούν στο νέο κατάλογο συνδέσμων του SEPA (www.sepa.eu) στο διαδίκτυο.⁶

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΩΝ

Το EPC και το Ευρωσύστημα, σε συνεργασία με τις εθνικές επιτροπές υλοποίησης οι οποίες συχνά συμπροεδρεύονται από τις ΕθνΚΤ, καθώς και εκπρόσωποι τραπεζών και χρηστών παρακολουθούν την υλοποίηση του SEPA σε εθνικό επίπεδο. Το Ευρωσύστημα διεξάγει τακτικά έρευνες μεταξύ των ΕθνΚΤ για την παρακολούθηση της κατάστασης. Προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέπεια των εργασιών στη ζώνη του ευρώ, παρέχονται σχετικές παρατηρήσεις στους εθνικούς φορείς υλοποίησης· οι τράπεζες και οι χρήστες που

είναι εγκατεστημένοι σε πολλές χώρες, ιδίως, ζήτησαν να υπάρξει μια συνεπής προσέγγιση όσον αφορά την υλοποίηση.

Για να διασφαλίσει τη λειτουργική ετοιμότητα των τραπεζών, το EPC έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο δοκιμών SEPA, το οποίο θα χρησιμοποιήσουν οι τραπεζικές κοινότητες και τα συστήματα πληρωμών για να καταρτίσουν τα δικά τους προγράμματα δοκιμών.

Ενώ οι τράπεζες κατέβαλαν σημαντικές προσπάθειες να είναι έτοιμες για την έναρξη του SEPA, ο βαθμός ετοιμότητας της δημόσιας διοίκησης, των εταιρειών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των εμπόρων και των φορέων παροχής λογισμικού προκαλεί κάποια ανησυχία. Στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ecofin τον Οκτώβριο του 2006, οι εθνικές δημόσιες αρχές δεσμεύτηκαν να στηρίζουν τον SEPA. Το Ευρωσύστημα προτρέπει τις εθνικές δημόσιες αρχές να κάνουν πράξη αυτή την πολιτική στήριξη προβαίνοντας στις απαραίτητες προετοιμασίες, σε λειτουργικό επίπεδο, προκειμένου να μπορούν να αποστέλλουν και να λαμβάνουν πληρωμές SEPA, κατά προτίμηση, μέχρι την έναρξη του SEPA τον Ιανουάριο του 2008.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΤΑΠΤΩΣΗΣ

Η μετάπτωση στον SEPA θεωρείται μια σταδιακή διαδικασία η οποία καθοδηγείται από την αγορά, ούτως ώστε μέχρι το τέλος του 2010 να έχει επιτευχθεί η μετάπτωση μιας κρίσιμης μάζας συναλλαγών. Για να ενθαρρυνθούν οι πρώτοι συμμετέχοντες, το Ευρωσύστημα θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρξουν εθνικές μεθοδολογίες που θα καθορίζουν σαφείς στόχους για τη σταδιακή εξάλειψη των εθνικών λύσεων. Οι αρμόδιοι για τη μετάπτωση εθνικοί φορείς πρέπει να γνωρίζουν ότι η περίοδος μετάπτωσης δεν θα πρέπει να διαρκέσει πάρα πολύ, προκειμένου να αποφευχθεί η μακροχρόνια περίοδος διπλής επεξεργασίας. Οι φορείς αυτοί θα πρέπει να θέσουν κριτήρια που να καθορίζουν τη λήξη της φάσης μετάπτωσης

6 Βλ. παράρτημα σχετικά με τον ισχύοντα κατάλογο των εθνικών σχεδίων μετάπτωσης στο δικτυακό τόπο: www.sepa.eu.

από τα εθνικά μέσα πληρωμών στα αντίστοιχα μέσα SEPA. Κατόπιν αυτού, θα πρέπει να συμφωνηθεί μια ακριβής ημερομηνία λήξης για τη χρήση των εθνικών μέσων πληρωμών και θα πρέπει να ζητηθεί από κάθε ενδιαφερόμενο μέρος που φανεί απρόθυμο να υιοθετήσει τα νέα μέσα πληρωμών να ολοκληρώσει τη μετάπτωση. Το Ευρωσύστημα γνωρίζει ότι οι τελικοί χρήστες που είναι εγκατεστημένοι σε πολλές χώρες έχουν ζητήσει τη θέσπιση μιας κοινής ημερομηνίας λήξης σε όλον τον SEPA. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι θα είναι αναγκαία η σταδιακή εξάλειψη των εθνικών μέσων, καθώς η συνεχιζόμενη παράλληλη επεξεργασία των εθνικών μέσων και των μέσων του SEPA δεν θα επέτρεπε στα ενδιαφερόμενα μέρη να αποκομίσουν τα οφέλη που μπορεί να τους αποφέρει ο SEPA όσον αφορά την αποδοτικότητα.⁷

2.2 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Οι επικοινωνιακές προσπάθειες για τον SEPA αποσκοπούν στην ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τους μακροπρόθεσμους στόχους, τις προκλήσεις και τα οφέλη του SEPA. Υπεύθυνοι για το συντονισμό αυτής της πολιτικής επικοινωνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι το Ευρωσύστημα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το EPC. Σκοπός της δεν είναι να αντικαταστήσει τις επικοινωνιακές προσπάθειες που καταβάλλουν οι εθνικές κοινότητες και οι τράπεζες μεμονωμένα, αλλά να τις συμπληρώσει με ένα σφαιρικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι επικοινωνιακές αυτές προσπάθειες θα επιτρέψουν σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να σχηματίσουν μια σαφή εικόνα των ενεργειών που πρέπει να γίνουν για να αξιολογηθούν όλα τα οφέλη και οι προκλήσεις του SEPA.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΠΙΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ SEPA

Στο παρόν στάδιο (δηλαδή στα μέσα του 2007), οι βασικές ομάδες-στόχοι είναι οι εταιρείες και η δημόσια διοίκηση, που κάνουν εκτεταμένη χρήση των υπηρεσιών πληρωμών, καθώς και οι ενώσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων και

καταναλωτών, ως εκπρόσωποι των ομάδων που χρησιμοποιούν σε μικρότερο βαθμό τις υπηρεσίες πληρωμών. Τις περισσότερες επικοινωνιακές προσπάθειες θα πρέπει να καταβάλουν οι τράπεζες, οι εθνικοί φορείς που έχουν αναλάβει τη μετάπτωση και οι δημόσιες αρχές, καθώς γνωρίζουν όλες τις βασικές πληροφορίες και συνδέονται άμεσα με τις οικείες ομάδες-στόχους. Μια πιο συγκεκριμένη πολιτική επικοινωνίας από την κάθε τράπεζα που θα καθορίζει επακριβώς τις υπηρεσίες που προσφέρει θα βοηθήσει τους πελάτες στις προετοιμασίες τους για την έναρξη του SEPA τον Ιανουάριο του 2008.

Το 2008 θα πρέπει να ενταθούν οι επικοινωνιακές προσπάθειες που στοχεύουν σε άλλους τελικούς χρήστες. Συγκεκριμένα, οι τράπεζες θα πρέπει να παρουσιάσουν τις υπηρεσίες που προσφέρουν, ώστε οι πελάτες τους να γνωρίζουν τι μπορούν να αναμένουν από τον SEPA. Επιπλέον, «εκδηλώσεις για την έναρξη του SEPA» σε εθνικό επίπεδο, στις οποίες θα συμμετέχουν ανώτατα στελέχη των τραπεζών, των δημοσίων αρχών και των κεντρικών τραπεζών, θα πρέπει να διοργανωθούν τον Ιανουάριο του 2008 για να σηματοδοτήσουν την επίσημη έναρξη του SEPA και να προσελκύσουν όσο το δυνατόν περισσότερο την προσοχή του κοινού.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Μετά τη δημιουργία ενός σφαιρικού πλαισίου επικοινωνίας, οι βασικές προσπάθειες θα πρέπει πλέον να καταβάλλονται σε εθνικό επίπεδο, δηλαδή, σε μικροεπίπεδο. Στην πράξη, τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τη διοργάνωση εθνικών εκδηλώσεων, έναν εντατικό διάλογο με τα εθνικά ενδιαφερόμενα μέρη και μια ουσιαστική επικοινωνιακή και ενημερωτική εκστρατεία εκ μέρους των τραπεζών στην οποία θα παρουσιάζουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες SEPA που παρέχουν. Οι εθνικές δημόσιες αρχές θα πρέπει να στηρίζουν ενεργά την επικοινωνία για τους στόχους του SEPA σε εθνικό επίπεδο.

⁷ Η ΕΚΤ θα δημοσιεύσει μια μελέτη με θέμα τις ενδεχόμενες οικονομικές επιπτώσεις του SEPA για τον τραπεζικό κλάδο.

**ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ**

Όπως προαναφέρθηκε, ο βαθμός ετοιμότητας ορισμένων ενδιαφερόμενων μερών εκτός των τραπεζών, και συγκεκριμένα της δημόσιας διοίκησης, μερικούς μόνο μήνες πριν από την έναρξη του SEPA αποτελεί πηγή ανησυχίας για το Ευρωσύστημα. Το Συμβούλιο ECOFIN συμφώνησε τον Οκτώβριο του 2006 ότι οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να στηρίζουν τον SEPA. Στο στάδιο αυτό, ωστόσο, λίγες είναι οι δημόσιες αρχές που έχουν δηλώσει την πρόθεσή τους να γίνουν από τους πρώτους χρήστες των προϊόντων SEPA, ενώ δεν έχει υπάρξει καμία πολιτική στήριξη σε υψηλό επίπεδο. Ως μια πρώτη προσπάθεια για τη βελτίωση της κατάστασης αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΚΤ και το EPC, διοργάνωσαν τον Μάιο του 2007 ένα συνέδριο για τον SEPA με τίτλο: «SEPA: an opportunity for Europe – role of the public sector» (SEPA: μια ευκαιρία για την Ευρώπη – ο ρόλος του δημόσιου τομέα) το οποίο απευθυνόταν στους φορείς της δημόσιας διοίκησης. Προτείνεται η διοργάνωση παρόμοιων συνεδρίων σε εθνικό επίπεδο.

**2.3 ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ
ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΟΥΝ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ SEPA****Η ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΕΙΝΑΙ
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ**

Για να εξασφαλιστεί η επιτυχία του SEPA, πρέπει να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των πελατών. Είναι πολύ σημαντικό να μην επιδεινωθούν τα επίπεδα υπηρεσιών που προσφέρονται σήμερα στους πελάτες όταν υλοποιηθεί ο SEPA. Η εξέλιξη των τιμών δεν θα πρέπει να παρακωλύσει την ομαλή μετάπτωση. Το Ευρωσύστημα καλεί τους συμμετέχοντες στην αγορά να αναφέρουν στο EPC ή στις αρμόδιες δημόσιες αρχές τυχόν αδυναμίες σε αυτό τον τομέα. Είναι σημαντικό να συνεχίσει ο SEPA την ομαλή αναπτυξιακή του πορεία. Το Ευρωσύστημα, άλλωστε, προσδοκά ότι θα υλοποιηθούν ρυθμίσεις διαχείρισης που θα προωθήσουν την καινοτομία και τη διαφάνεια, στις οποίες θα πρέπει να συμμετέχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ
ΠΛΗΡΩΜΩΝ**

Για να υπάρξει αποτελεσματικός διασυννοριακός ανταγωνισμός στον τομέα των υπηρεσιών πληρωμών μικρής αξίας, θα πρέπει να εξαλειφθούν όλοι οι φραγμοί και τα εμπόδια που θα μπορούσαν να παρακωλύσουν την υλοποίηση του SEPA. Η παροχή στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών είναι βασικό κομμάτι του πλαισίου κατάρτισης στατιστικών στοιχείων για τους εθνικούς λογαριασμούς.

Λόγω της δυναμικής του SEPA, τα στοιχεία που συλλέγονται με αυτόν τον τρόπο θα χάσουν σταδιακά την εγκυρότητά τους, ιδίως όσον αφορά τα στατιστικά στοιχεία ισοζυγίου πληρωμών, εάν γενικά γίνεται χρήση «ξένων» τραπεζών για τη διενέργεια «εγχώριων» και «διασυννοριακών» πληρωμών και «εγχώριων» τραπεζών για τη διενέργεια πληρωμών εντός μιας άλλης χώρας ή μεταξύ δύο άλλων χωρών. Τα ζητήματα που προκύπτουν σήμερα σε αυτό τον τομέα θα πρέπει να επιλυθούν με ρεαλιστικές λύσεις. Το 2005, το Ευρωσύστημα πρότεινε να αυξηθεί το όριο παροχής στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών σε 50.000 ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2008. Το Ευρωσύστημα καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ολοκληρώσει το έργο αναθεώρησης του κανονισμού 2560/2001 το συντομότερο δυνατό και εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση των αρμοδίων αρχών αρκετών χωρών να αυξήσουν το όριο παροχής στοιχείων χωρίς να περιμένουν μια απόφαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

3 ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

3.1 ΟΔΗΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΕΧΕΙ ΣΗΜΕΙΩΘΕΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

Στις 24 Απριλίου 2007, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε την πρόταση οδηγίας σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, αφού το Συμβούλιο ECOFIN είχε ήδη συμφωνήσει σε μια γενική προσέγγιση στις 27 Μαρτίου 2007. Αυτή η πρόταση οδηγίας μεταφράζεται επί του παρόντος σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ. Μόλις ολοκληρωθεί η μετάφραση, αναμένεται ότι η πρόταση θα εγκριθεί τελικά από το Συμβούλιο της ΕΕ το τρίτο τρίμηνο του 2007. Τότε, θα ζητηθεί από τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν την οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στο εθνικό τους δίκαιο όσο το δυνατόν ταχύτερα και το αργότερο μέχρι την 1η Νοεμβρίου 2009. Τα εθνικά νομοθετικά όργανα καλούνται να πραγματοποιήσουν την ενσωμάτωση με τον πλέον εναρμονισμένο τρόπο και οι ΕθνΚΤ είναι έτοιμες να τα συνδράμουν.

Σκοπός της οδηγίας αυτής είναι να διασφαλίσει ότι οι πληρωμές εντός της ΕΕ – ιδίως οι μεταφορές πιστώσεων, οι άμεσες χρεώσεις και οι πληρωμές με κάρτα – θα γίνουν τόσο εύκολες, αποδοτικές και ασφαλείς όσο είναι σήμερα οι εγχώριες πληρωμές σε κάθε κράτος μέλος, παρέχοντας το νομικό υπόβαθρο για να καταστεί δυνατή η υλοποίηση του SEPA. Η εν λόγω οδηγία θα ενισχύσει τα δικαιώματα και την προστασία όλων όσοι χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες πληρωμών, είτε πρόκειται για καταναλωτές, εμπορικές επιχειρήσεις, μικρές ή μεγάλες εταιρείες ή δημόσιες αρχές.

Το Ευρωσύστημα θεωρεί ότι η έγκριση της προαναφερθείσας οδηγίας θα είναι ένα αποφασιστικό βήμα προς την υλοποίηση του SEPA. Η οδηγία αυτή, εναρμονίζοντας το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τη λειτουργική εφαρμογή των μέσων πληρωμών SEPA από τον τραπεζικό κλάδο, καθώς και την υιοθέτησή τους από τους

τελικούς χρήστες. Κατά συνέπεια, θα θέσει τις βάσεις για μια ενιαία «εγχώρια» αγορά πληρωμών σε ευρώ, ενώ παράλληλα θα στηρίξει την προστασία των καταναλωτών και θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό και την καινοτομία, δημιουργώντας ένα κατάλληλο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας για όσους συμμετέχουν για πρώτη φορά στην αγορά πληρωμών μικρής αξίας. Με τον τρόπο αυτό, θα ευνοηθεί η τεχνολογική πρόοδος και θα δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για νέα προϊόντα, όπως οι ηλεκτρονικές πληρωμές, η ηλεκτρονική τιμολόγηση και η ηλεκτρονική συμφωνία λογαριασμών, τα οποία μπορούν να αποφέρουν σημαντικά οφέλη στην ευρύτερη οικονομία.

Η ΤΑΧΕΙΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΩΡΑ ΑΝΑΓΚΑΙΑ

Το Ευρωσύστημα προτρέπει επομένως τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν την οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών στο εθνικό τους δίκαιο το ταχύτερο δυνατόν, προκειμένου να ανοίξουν τον δρόμο για μια επιτυχημένη και έγκαιρη εισαγωγή των μέσων πληρωμών SEPA.

Με την έγκριση της εν λόγω οδηγίας, το Ευρωσύστημα προτρέπει επίσης τον τραπεζικό κλάδο και όλα τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη να διατηρήσουν τη δυναμική τους και να εντατικοποιήσουν τις προετοιμασίες τους για την έναρξη του SEPA τον Ιανουάριο του 2008 και την επακόλουθη επιτυχημένη και έγκαιρη υλοποίησή του. Το Ευρωσύστημα θα εξακολουθήσει να στηρίζει αυτές τις προσπάθειες.

3.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΩΝ ΤΟΥ SEPA

ΕΧΟΥΝ ΚΑΘΟΡΙΣΤΕΙ ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SEPA

Το Ιούνιο του 2007, το EPC ενέκρινε τις ρυθμίσεις διαχείρισης για τα συστήματα μεταφοράς πιστώσεων και άμεσης χρέωσης SEPA. Το Ευρωσύστημα επικροτεί την αποσαφήνιση που επετεύχθη σχετικά με τους ρόλους των διάφορων ενδιαφερόμενων μερών και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΤΡΕΨΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ

Για τη διασφάλιση μιας ομαλής εξέλιξης του SEPA, από την οποία θα μπορούν να επωφεληθούν και οι τελικοί χρήστες, το Ευρωσύστημα προσδοκά ότι οι ρυθμίσεις διαχείρισης των συστημάτων πληρωμών SEPA θα προάγουν την καινοτομία, τη διαφάνεια και την επαρκή συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Το Ευρωσύστημα προσδοκά ότι οι ρυθμίσεις διαχείρισης του EPC θα βασίζονται σε αρχές καλής διαχείρισης και χαιρετίζει το γεγονός ότι, χάρη σε αυτές, το EPC δεσμεύεται ρητά να στηρίξει την καινοτομία και να ενισχύσει περαιτέρω τα συστήματα SEPA με καινοτόμα χαρακτηριστικά. Το Ευρωσύστημα προσδοκά επίσης ότι το EPC θα υιοθετήσει μια ανοικτή και αμερόληπτη προσέγγιση έναντι όλων των κοινοτήτων και των ενδιαφερόμενων μερών και ότι θα εξετάσει όλες τις προτάσεις για αλλαγή ανεξάρτητα από το που προέρχονται.

Η ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΕΙΝΑΙ ΥΨΙΣΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Το Ευρωσύστημα καλεί επίσης τον τραπεζικό κλάδο να ενεργεί έναντι όλων των ενδιαφερόμενων μερών με απόλυτη διαφάνεια όσον αφορά τη διαχείριση των αλλαγών. Ειδικότερα, οι προτάσεις για αλλαγές που δεν υιοθετούνται θα πρέπει να δημοσιεύονται και να επεξηγούνται με βάση ευρύτερα κριτήρια.

Το Ευρωσύστημα στηρίζει τη δημιουργία τόσο εθνικών όσο και ευρωπαϊκών φόρουμ για τον SEPA, τα οποία θα πρέπει να αναγνωρίζονται ως ανεξάρτητοι φορείς που θα μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις για αλλαγές. Επίσης, θα καλούνται να δίνουν τη γνώμη τους για κάθε αλλαγή.

ΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ ΘΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΗΝ ΕΠΑΡΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Το Ευρωσύστημα χαιρετίζει τη συμμετοχή ανεξάρτητων μελών στα καθήκοντα που έχει αναλάβει το EPC όσον αφορά τη διοίκηση και τη συμμόρφωση, τα οποία σχετίζονται με τα συστήματα SEPA. Το EPC δημιούργησε ένα φόρουμ με εκπροσώπους πελατών, βασιζόμενο

στο διάλογο που πραγματοποιήθηκε με τους εκπροσώπους εταιρειών τον τελευταίο χρόνο. Το φόρουμ αυτών των ενδιαφερόμενων μερών (Stakeholders Forum) συμπροεδρεύεται από το EPC και τους χρήστες. Το Ευρωσύστημα θα παρακολουθεί το διάλογο μεταξύ τραπεζών και άλλων μερών, καθώς και την επαρκή συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων. Θα μπορούσε να εξεταστεί η πιθανότητα να συμμετέχουν οι ενδιαφερόμενοι από τα αρχικά στάδια των εργασιών και με πιο εντατικό τρόπο, για παράδειγμα δημιουργώντας ομάδες εργασίας στο πλαίσιο του φόρουμ των ενδιαφερόμενων μερών. Επιπλέον, θα μπορούσε να εξεταστεί η προοπτική του κατά πόσο το εν λόγω φόρουμ θα πρέπει να αφορά μόνο τα σημερινά συστήματα ή θα πρέπει να αποτελέσει και την ευρωπαϊκή βάση για συζητήσεις σχετικά με ενδεχόμενα νέα συστήματα. Εάν χρειαστεί, το Ευρωσύστημα, ενεργώντας ως καταλύτης, θα μπορούσε να διευκολύνει το διάλογο αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΙ ΜΕΣΩ
WWW.SEPA.EU (ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ)

EUROPEAN CENTRAL BANK
EUROSYSTEM

Home · Site Directory · Glossary · Links · Contact · Disclaimer & Copyright · Search

RSS

en

The European Central Bank · Press · Events · Publications · Statistics · Banknotes & Coins · Monetary Policy · Payments & Markets

Home > Payments & Markets > SEPA > About the project > Timeline and progress

[← Back to Payments & Markets](#)

SEPA

About the project

Needed: European integration

Solution: SEPA

Involved parties

Timeline and progress

[+ Your benefits](#)

[+ Components](#)

[+ Eurosystem's vision](#)

Timeline and progress

The SEPA project has three phases:

- [→ Design](#)
- [→ Implementation](#)
- [→ Migration](#)

Design (January 2004 - June 2006)

The design phase has been completed. The European Payments Council (EPC) has established the rules, practices and standards for the new payment instruments. The European Commission has created the legal basis in the form of a Directive.

Deliverable	By whom	Ready?	Related documents
Develop schemes for credit transfers and direct debits	European Payments Council (EPC)	yes	 SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook SEPA Direct Debit Scheme Rulebook
Develop cards framework	EPC	yes	 SEPA Cards Framework
Develop a framework for clearing and settlement of payments	EPC	yes	 Framework for the Evolution of the Clearing and Settlement of Payments in SEPA
Legal basis	European Commission	yes	Commission's web page on the Directive on Payment Services (PSD)

[↑ back to top](#)

Implementation (June 2006 - January 2008)

Last updated: 16 July 2007

In this phase banks must design the products they want to offer their customers. They will also test the new SEPA products. Each participating country has set up national implementation and migration bodies which prepare the roll out of the new SEPA instruments, standards and infrastructures.

National migration plans

Austria, pdf 620 kB, en	Italy, pdf 784kB, it
Belgium, pdf 205 kB, en	Luxembourg
Cyprus, pdf 490 kB, en	Malta
Éire/Ireland, pdf 540kB, en	The Netherlands, 194 kB, en . nl . Migration concerns: 15.6 kB, en . nl
Finland, pdf 78kB, en	Portugal, pdf 382kB, pt
France, pdf 620kB, en	Slovenia, pdf 472kB, en
Germany, pdf 620kB, de	Spain: www.sepaesp.es
Greece: www.sepa.gr	

[↑ back to top](#)

Migration (January 2008 - December 2010)

Last updated: 23 May 2007

The migration is planned to start on 1 January 2008. Customers will be offered both "old" national and new SEPA instruments. The goal is to achieve a gradual market-driven migration to SEPA.

[↑ back to top](#)

